

Gmina Tyczyn

Nr 11 (533)
24.11. - 22.12.2013 r.

Cena 2,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

95. ROCZNICA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI

150-lecie Powstania Styczniowego

10.11.2013 r. – Borek Stary

BURMISTRZ TYCZYNA INFORMUJE

W ostatnim okresie obchodziliśmy szereg ważnych dla naszej wspólnoty samorządowej uroczystości, a mianowicie: **jubileusz 535-lecia wsi Hermanowa, 150-lecie Powstania Styczniowego i 100-lecie ufundowania pomnika bohaterom tego zrywu narodowego przez mieszkańców**

wsi Borek Stary, 95-rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości, święto patronalne Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Wielkiego w Matysówce, 30 rocznicę śmierci ks. Stanisława Bąka, proboszcza tyczyńskiej parafii w latach 1960 – 1983.

Uroczystości te były obchodzone godnie, w podniosłej patriotycznej atmosferze, przy licznych udziałach naszych Mieszkańców. Towarzyszył im bogaty i piękny program artystyczny, przygotowany przez dzieci i młodzież naszych szkół podstawowych i gimnazjum oraz gminne zespoły artystyczne i orkiestry dęte.

Podczas uroczystości patriotycznych szczególnie wyróżniała się liczna grupa tyczyńskich „Orląt” Związku Strzeleckiego „Strzelec”. To wielka radość – i taką opinię prezentowali nasi Goście – że Mieszkańcy naszej gminy nie zapominają o swoich historycznych korzeniach, że kultywują nasze polskie tradycje i zwyczaje, że mają ugruntowaną tożsamość historyczną, że żywy jest wśród nas duch patriotyzmu. Chciałbym serdecznie podziękować, w imieniu władz samorządowych, wszystkim Uczestnikom tych uroczystości, a szczególnie ich Organizatorom: sołtysom i radom sołeckim, parafiom, dyrekcjom i nauczycielom oraz dzieciom i młodzieży naszych szkół, Towarzystwu Miłośników Ziemi Tyczyńskiej, grupom odnowy wsi Hermanowa i Borek Stary, grupom artystycznym i pracownikom kultury, za ich zaangażowanie w przygotowanie tych uroczystości.

Delegacja naszej Gminy miała okazję gościć z rewizytą w węgierskiej Gminie Ludanyhalasi, gdzie podpisała list intencyjny o partnerskiej współpracy między naszymi gminami w zakresie społeczno-kulturalnym i realizacji wspólnych projektów wymiany młodzieżowej. Byliśmy przyjmowani z wielką serdecznością i gościnnością przez władze węgierskiej Gminy i poznaliśmy najciekawsze miejsca w Ludanyhalasi i okolicach. Przewidujemy, że w przyszłym roku – na przełomie maja i czerwca – nasze zespoły artystyczne będą gościć na Węgrzech, zaś w sierpniu zespoły z Węgier zawitają do Tyczyna oraz, że rozpoczęta zostanie wymiana młodzieży.

Burmistrz Tyczyzna Jan Hermaniuk

przyjmuje mieszkańców Gminy i interesantów **w każdy poniedziałek** w godz. **8.00 - 15.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie (I piętro).

Do finału zmierzają prace nad Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF), które będą realizowane w nowej perspektywie finansowej UE na lata 2014 - 2020. Rzeszowski Obszar Funkcjonalny obejmuje miasto Rzeszów jako lidera i dwanaście gmin sąsiednich. Teren ROF ma powierzchnię 1048 km² (w tym gmina Tyczyn 59 km²); zamieszkuje go ponad 354 tys. mieszkańców (w tym w gminie Tyczyn 11,3 tys.). W ramach ROF będą mogły być realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne ważne dla całego tego obszaru, wpisujące się w Strategię UE 2020, strategię krajową i Strategię Województwa Podkarpackiego. Do Strategii ZIT wstępnie zostały zakwalifikowane następujące przedsięwzięcia naszej Gminy:

1. Poprawa komunikacji poprzez skomunikowanie dróg gminnych – przebudowa drogi gminnej Kielnarowa – Matysówka.
2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych na terenie gminy Tyczyn.
3. Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii poprzez wykonanie instalacji fotowoltaicznej.
4. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Tyczyn.
5. Budowa ciągu pieszo-rowerowego łączącego Gminę Tyczyn z Gminą Lubenia.

Szacunkowy koszt ww. inwestycji wynosi 14,35 mln zł, w tym inwestycja drogowa – 6,35 mln zł.

Miło mi poinformować, że zakończone zostały prace przy zabezpieczeniu dużego osuwiska przy drodze powiatowej w Matysówce. Również droga ta uzyskała nową nakładkę asfaltową. Za realizację tych, tak ważnych dla Mieszkańców Matysówki i wszystkich uczestników ruchu, inwestycji oraz za pomoc finansową udzieloną naszej Gminie na przebudowę drogi Tyczyn Zagrody – Kielnarowa Zawodzie, składam serdeczne podziękowania władzom Powiatu Rzeszowskiego z Panem Starostą **Józefem Jodłowskim** na czele.

Cieszę się, że trwają prace budowlane przy budowie chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 878 w Borcu Starym. Warunki atmosferyczne są na razie sprzyjające, zatem planowany w bieżącym roku do wykonania ponad 500 metrowy odcinek chodnika powinien być zrealizowany. Zabezpieczamy środki na kontynuację tej inwestycji w 2014 roku jako pomoc finansową w formie dotacji dla Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich. O innych inwestycjach zrealizowanych na terenie naszej Gminy w 2013 roku szersza informacja ukaże się w kolejnym numerze „Głosu Tyczyzna”.

Zbliża się Jubileusz 40-lecia Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie. Gratulując pięknego Jubileuszu, składam Dyrekcji szkoły, jej Gronu Pedagogicznemu, uczniom i wychowankom życzenia zdrowia, radości, pomyślności i satysfakcji z zaangażowania na rzecz rozwoju szkoły i naszej wspólnoty samorządowej. *Ad multos annos.*

dr Jan Hermaniuk
Burmistrz Tyczyzna

Burmistrz Tyczyna wydał zarządzenia w sprawach:

- Nr 23** - przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego MiGBP w Tyczynie za 2012 r.;
- Nr 24** - przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego M-GOK w Tyczynie za 2012 r.;
- Nr 25, 28** - przyjęcia darowizny;
- Nr 26** - nabycia mienia;
- Nr 27** - powołania Zespołu do wypracowania sposobu, organizacji i zasad opracowania planu obrony cywilnej gminy;
- Nr 29** - ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, a także powołania Komisji konkursowej;
- Nr 30** - zamknięcia Urzędu Miejskiego w Tyczynie w dniu 2.05.2013 r.;
- Nr 31, 32, 39, 45, 48, 50, 54, 60, 65, 69, 70, 75** - zmian budżetu gminy na 2013 r.;
- Nr 33, 40, 57, 59, 67, 68, 73** - powołania Komisji Przetargowej;
- Nr 34** - umorzenia opłat za energię, gaz, wodę i kanalizację oraz odsetek z tytułu nieterminowych wpłat;
- Nr 35** - ustalenia wysokości stypendium socjalnego dla uprawnionych uczniów;
- Nr 36** - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w miejscowości Kielnarowa gm. Tyczyn oraz powołania Komisji Przetargowej;
- Nr 37** - przeznaczenia lokali mieszkalnych;
- Nr 38** - umorzenia odsetek i kosztów z tytułu nieterminowych wpłat czynszu i opłat za najem lokalu mieszkalnego;
- Nr 41** - przyznania dotacji na realizację zadania publicznego z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- Nr 42** - przyznania dotacji na realizację zadań publicznych z zakresu rozwoju sportu na terenie gminy Tyczyn;
- Nr 44** - ogłoszenia konkursu „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”;
- Nr 46** - powołania Gminnego Koordynatora „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”;
- Nr 47** - powołania Komisji do spraw szacowania szkód w gospodarstwach domowych spowodowanych przez wicher, która przeszła nad gminą Tyczyn 18.06.2013 r.;
- Nr 49** - ustalenia regulaminu przyznawania nagrody dyrektorom gminnych instytucji kultury, dla których organizatorem jest Gmina Tyczyn;
- Nr 51** - określenia terminu i miejsca zebrania wiejskiego dla wyboru sołtysa i członków Rady Sołectkiej wsi Hermanowa oraz wyznaczenia przewodniczącego zebrania;
- Nr 52** - przeznaczenia do zbycia w drodze przetargowej nieruchomości położonych w Tyczynie oraz ogłoszenia ich wykazu;
- Nr 53** - powołania Komisji ds. szacowania szkód powodziowych powstałych na drogach Gminy Tyczyn spowodowanych intensywnymi opadami deszczu 6.07.2013 r.;
- Nr 55** - powołania Komisji egzaminacyjnych;
- Nr 56** - ustalenia kosztów sporządzania odpisów lub kopii akt sprawy na wniosek strony w UM w Tyczynie;
- Nr 58** - powołania komisji do ustalenia przesłanek do wszczęcia postępowań w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej;
- Nr 61** - ograniczenia korzystania z wody pitnej do celów innych niż bytowe;

Nr 62 - ustalenia terminu składania wniosku o dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Tyczyn w roku szkolnym 2013/2014;

Nr 63 - wydania przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Rzeszowie opinii dotyczącej możliwości emisji obligacji;

Nr 64 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w miejscowości Tyczyn oraz powołania Komisji przetargowej;

Nr 66 - przedstawienia informacji z wykonania budżetu Gminy Tyczyn za I półrocze 2013 r.;

Nr 71 - przeznaczenia do zbycia w drodze bezprzetargowej nieruchomości położonych w Tyczynie oraz ogłoszenia ich wykazu;

Nr 72 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w miejscowości Kielnarowa oraz powołania Komisji przetargowej;

Nr 74 - ogłoszenia naboru kandydatów na członków komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert na rok 2014.

DOROTA MICHALAK

Rada Miejska uchwaliła...

23.10 br. odbyła się sesja (nadzwyczajna) Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w następujących sprawach:

- **Zaciągnięcia zobowiązania na realizację zadania pn. „Remont-modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej na działce nr ewid. 729 w Kielnarowej”.**

W uchwale NR XXXVII/295/13 z dnia 4.09.2013 r. na zadanie pn. „Remont-modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej na działce nr ewid. 729 w Kielnarowej” zaciągnięto zobowiązanie na kwotę 49.554,10 zł (wkład własny). Do podpisania umowy z wykonawcą na całość zadania niezbędne jest zaciągnięcie zobowiązania również na kwotę dotacji, którą otrzymamy w 2014 r. z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 117.239,00 zł.

- **Zamiaru utworzenia Szkoły Muzycznej I stopnia w Tyczynie.**

W związku z pojawiającymi się możliwościami utworzenia w Tyczynie Szkoły Muzycznej I stopnia niezbędne jest podjęcie uchwały intencyjnej w tej sprawie. Uchwała ta stanowi niezbędny załącznik do wniosku do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie tej szkoły.

- **Uchylenia uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Związkowi Międzygminnemu „Wisłok”.**

W związku z tym, że dofinansowanie do działań edukacyjno-informacyjnych dla Związku Międzygminnego „Wisłok” realizowane jest z opłaty odpadowej, jaką mieszkańcy gminy wnoszą od lipca br., zgodnie z podjętą Uchwałą Nr V/VI/40/12 Zgromadzenia Związku Komunalnego „Wisłok” z dnia 12.10.2012 r. uchyla się uchwałę Nr XVIII/237/12 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 28.12.2012 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Związkowi Międzygminnemu „Wisłok” na przeprowadzenie w okresie od 1.03.2013 r. do dnia 30.12.2013 r. programu edukacji ekologicznej dla szkół pn. „Epeducje Klubu Eko 2013”.

INFORMACJE GMINNE - przetarg

36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, pow. rzeszowski, woj. podkarpackie, tel. (0-17) 22 19 310, www.tyczyn.pl, e-mail: tyczyn@tyczyn.pl

Burmistrz Tyczyna

ogłasza drugi przetarg ustny nieograniczony (licytacja) na zbycie następujących nieruchomości położonych w **TYCZYNIE**, Nr księgi wieczystej: RZZZ/0000/3829/1, niezabudowanych, nieposiadających planu zagospodarowania przestrzennego, znajdujących się w strefie koncentracji osadniczej:

Lp.	Nr działki	Powierzchnia działek (ha)	Cena działki (zł) + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy	Wadium zł	Minimalne postąpienie zł
1	3684/33 3684/34	0.0202 ha 0.1627 ha	90 800	9 000	910
2	3684/35 3684/36 3684/37	0.0954 ha 0.0122 ha 0.0682 ha	45 000	5000	450
3	3684/38	0.1079 ha	31 300	3000	320
4	3684/39 3684/40	0.0157 ha 0.0853 ha	26 300	3000	270
5	3684/41	0,1053 ha	30 500	3000	310
6	3684/42	0,0969	28 100	3000	290
7	3684/47	0.1123 ha	32 600	3000	330
8	3684/69	0,1493 ha	57 300	5000	580
9	3684/73 3684/74	0.0174 ha 0.0856 ha	30 300	3000	310
10	3684/75	0.1061 ha	34 700	3000	350
11	3684/76	0,1069 ha	35 000	3000	350
12	3684/77 3684/78	0.0372 ha 0,0688 ha	37 600	4000	380
13	3684/84	0.1419 ha	49 000	5000	490
14	3684/85	0.1120 ha	49 000	5000	490

Przetarg odbędzie się w dniu 29.11.2013 r. o godz. 12.00 w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18 – sala posiedzeń.

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłata wadium w gotówce na konto Gminy Tyczyn w Podkarpackim Banku Spółdzielczym nr konta: 07 8642 1126 2012 1127 8856 0005 lub w kasie Urzędu Miejskiego w Tyczynie do dnia 25.11.2013 r.

Termin zostaje zachowany, jeżeli kwota wadium wpłynie na rachunek Gminy Tyczyn do 25.11.2013 r.

Przed otwarciem przetargu uczestnik przetargu zobowiązany jest do przedstawienia Komisji przetargowej oryginału potwierdzającego wpłatę wadium (w przypadku rozdzielności majątkowej na wpłacie winny znajdować się imiona i nazwiska wszystkich osób nabywających nieruchomości). Przy wpłacie wadium na dowodzie wpłaty należy wpisać numer działki i obręb. Wadium wpłacone przez uczestnika przetargu, który wygrał przetarg, zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Wadium wpłacone przez pozostałych uczestników przetargu podlega zwrotowi w kasie Urzędu Miejskiego w Tyczynie w terminie do 3 dni licząc od dnia odwołania, zamknięcia, unieważnienia lub zakończenia przetargu wynikiem negatywnym.

Wpłata wylicytowanej ceny nabycia nieruchomości winna nastąpić przed zawarciem umowy notarialnej. Termin zawarcia umowy zostanie wyznaczony w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Nabywca, który nie uiszczył opłaty w wyżej wymienionym terminie, jak również, który nie stawia się bez usprawiedliwienia w miejscu i terminie wskazanym w zawiadomieniu, nie przysługuje roszczenie prawa własności nieruchomości, a wadium nie podlega zwrotowi. Koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca nieruchomości (opłaty sądowe i notarialne).

Burmistrz Tyczyna zastrzega sobie prawo do odwołania ogłoszonego przetargu z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje o sprzedawanej nieruchomości oraz przetargu można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Tyczynie pok. 11 (parter), tel. (0-17) 22 19 310 w. 21.

Informację o przetargu podała **ALEKSANDRA SZYMAŃSKA**, pracownik UM w Tyczynie

INFORMACJE GMINNE - drogi

Przebudowa chodnika w ciągu ul. K. Wielkiego i ul. Ogrodowej w Tyczynie

Gmina Tyczyn zakończyła realizację zadania pn. „Przebudowa chodnika w ciągu ul. K. Wielkiego i ul. Ogrodowej w Tyczynie” dofinansowanego w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” za pośrednictwem „Lokalnej Grupy Działania – Lider Dolina Strugu”, która działa na terenie gmin: Błażowa, Chmielnik, Hyżne, Tyczyn. W ramach realizacji operacji przebudowano **482 metry** zniszczonego chodnika. Przebudowa obejmowa-

ła rozebranie starych krawężników, zniszczonych płyt chodnikowych i obrzeży oraz wykonanie ław pod nowe krawężniki i obrzeża. Następnie została wykonana podbudowa pod nowy chodnik i ułożona kostka brukowa. Całkowita wartość projektu to **118 080,31 zł**, z czego dofinansowanie z UE to kwota **76 800 zł**.

Wyremontowany chodnik umożliwia bezpieczne poruszanie się pieszym ulicami Kazimierza Wielkiego i Ogrodową, co wpływa pozytywnie na poprawę jakości życia mieszkańców, a także podnosi walory estetyczne miejscowości.

Zdjęcia z archiwum UM w Tyczynie

Odbudowa drogi Matysówka cmentarz – Słocina w miejscowości Matysówka

W okresie od maja do września 2013 roku Gmina Tyczyn realizowała zadanie pn. „Odbudowa drogi Matysówka cmentarz – Słocina Nr 108913R w miejscowości Ma-

tysówka w km 0+000-0+560”. Całkowita wartość projektu to kwota **225 452,36 zł**, z czego **150 000 zł** to dotacja Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie zadania dotkniętego klęską żywiołową.

Zakres prac obejmował: wykonanie robót pomiarowych, przygotowanie terenu pod budowę, przebudowę przepustów, wykonanie koryt i zagęszczenie podłoża, wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych, umocnienie rowów przydrożnych, wykonanie nawierzchni z betonu asfaltowego, oczyszczenie rowów przydrożnych i przepustów, utwardzenie zjazdów oraz wykonanie oznakowania pionowego.

Zdjęcie z archiwum UM w Tyczynie

PODZIĘKOWANIE

W październiku br. nasz redakcyjny kolega dr Bogdan Sowa, złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Kolegium Redakcyjnego **Głosu Tyczyna** ze względu na liczne obowiązki służbowe.

Rozumiemy, chociaż będziemy tęsknić za jego tekstami, które wyróżniała duża staranność i dokładność. Tęsknić będą za nim także czytelnicy, którzy przyzwyczaili się do jego kącika pt. **Prawnik radzi**. Pan Bogdan swoje teksty przysyłał regularnie, zawsze poruszając tematy, które interesowały czytelników. Zawsze też starał się, aby dotyczyły one spraw najbardziej aktualnych.

W imieniu własnym i całej redakcji **Głosu Tyczyna** pragnę serdecznie podziękować

dr. Bogdanowi Sowie

za chęć dzielenia się swoją wiedzą z czytelnikami naszego czasopisma. Życzę też wielu sukcesów w pracy zawodowej i życiu osobistym.

Alicja Kustra
Redaktor Naczelny

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Adama Skowrońskiego

odbywa się w każdą **1. i 3. środę m-ca** w godz. **od 9.00 do 11.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 27 (I piętro).

Dyżury Przewodniczącego Zarządu Osiedla

w każdy III wtorek m-ca w godz. od 17.00 do 18.00, w byłym muzeum, wejście od biblioteki.
Tel. (17) 22-19-410.

Sołtys wsi Borek Stary

Kontakt pod nr. telefonu: (17) 22-98-065.

Sołtys wsi Hermanowa dyżuruje w każdy poniedziałek w godz. od 9.00 do 10.00 w biurze Domu Ludowego. Tel. (17) 22-99-466.

Sołtys wsi Kielnarowa dyżuruje w czwartki w godz. od 18.00 do 19.00 w biurze Centrum Rekreacyjno-Kulturalnego.

Kontakt pod nr. tel. (17) 22-19-350.

Sołtys wsi Matysówka dyżuruje w poniedziałki w godz. od 19.00 do 20.00 w biurze DL.
Kontakt pod nr. tel. (17) 22-99-372.

MACIEJ BANDELA, doradca w PORSO

Rękojmia za wady fizyczne i prawne a gwarancja

Konsumenci kupujący dany towar mają prawo oczekiwać, że będzie on sprawny, zgodny z podaną specyfikacją oraz że żadna osoba trzecia nie rości sobie do zakupionego towaru żadnych praw. W ramach realizacji ochrony konsumenckiej przed wadliwymi towarami w polskim prawie istnieją dwie instytucje spełniające podobną funkcję (wspomnianą wyżej ochronę konsumentów), ale istotnie różniące się od siebie. Są to: **rękojmia za wady fizyczne i prawne** oraz **gwarancja jakości** (uregulowane w art. 556-582 Kodeksu Cywilnego - KC).

Zasadniczą różnicą oddzielającą rękojmię od gwarancji jest to, że rękojmia obowiązuje z mocy prawa, natomiast gwarancja ustanawiana jest tylko i wyłącznie, jeśli sprzedawca wystawi dokument gwarancyjny. Rękojmia za wady fizyczne i prawne obejmuje dwa rodzaje odpowiedzialności: ze względu na wady fizyczne (np. uszkodzenia, brak elementów itp.) lub ze względu na wady prawne (np. towar jest własnością innej osoby, ciąży na nim zastaw itp.). Gwarancja dotyczy tylko wad fizycznych przedmiotu (wady prawne są przy gwarancji wyłączone, chyba, że w dokumencie gwarancyjnym zostało zastrzeżone inaczej).

Z tytułu rękojmi odpowiedzialny jest zawsze tylko i wyłącznie sprzedawca. Nieco inaczej ma się rzecz w przypadku gwarancji – tu odpowiedzialnym jest wystawca dokumentu gwarancyjnego (może być nim sam sprzedawca lub inna firma będąca gwarantem).

Gwarancja zawsze trwa przez okres czasu określony w dokumencie gwarancyjnym (zwykle 12 lub 24 miesiące) i w jej ramach gwarant obowiązany jest tylko do naprawy towaru lub wymiany na nowy, o ile wady zostały ujawnione w czasie trwania gwarancji.

Inaczej jest w przypadku rękojmi za wady. Kupujący może albo odstąpić od umowy (kupujący zwraca towar, a sprzedawca zwraca pieniądze), albo zażądać obniżenia ceny. Naprawa lub wymiana towaru może mieć miejsce tylko wtedy, jeśli zostanie dokonana niezwłocznie. Kupujący, aby skorzystać z rękojmi, musi dochować określonych w przepisach KC terminów. Powinien on powiadomić sprzedawcę o wadzie w ciągu 1 m-ca od jej wykrycia. Takie powiadomienie nie musi być równoznaczne ze zwróceniem towaru, a jest jedynie czynnością warunkującą skorzystanie z uprawnień dotyczących rękojmi. Uprawnienia takie wygasają po upływie roku od dnia wydania towaru (w przypadku wad fizycznych rzeczy), po upływie 3 lat (w przypadku budynków), oraz po upływie roku od dnia, w którym kupujący dowiedział się o wadzie (w przypadku wad prawnych).

Powyższych terminów nie trzeba dochowywać, jeśli sprzedawca wiedział o wadach w momencie zakupu i je przed kupującym zataił. Z drugiej jednak strony, jeśli kupujący w chwili sprzedaży wiedział o wadach, wtedy nie można skorzystać z tych uprawnień.

Skorzystanie z gwarancji nie wyklucza możliwości skorzystania z rękojmi za wady i odwrotnie. Istotnym jest również fakt, że w przypadku gwarancji czas jej trwania ulega zawieszeniu na czas naprawy.

Artykuł opracowany w ramach projektu „Aktywni obywatele – świadome społeczeństwo”, realizowanego przy wsparciu Szwajcarii w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Święto Patrona szkoły

16 października br. minęło 35 lat od dnia, kiedy na Stolicy Piotrowej zasiadł Polak – **kard. Karol Wojtyła**, który przyjął imiona **Jan Paweł II**. Nasze gimnazjum ma honor i zaszczyt nosić imię tego Wielkiego Polaka.

Złożenie kwiatów pod pomnikiem patrona szkoły

Tradycyjnie w tym dniu cała społeczność uczniowska wraz z nauczycielami bierze udział we mszy św., w ten sposób oddając hołd swemu Patronowi. Podobnie było i w tym roku. Uroczystość rozpoczęliśmy od złożenia kwiatów przed **pomnikiem Jana Pawła II** na dziedzińcu szkolnym i okolicznościowego przemówienia **pani dyrektor Bożeny Żurawskiej**, a następnie całą grupą na czele ze sztandarem szkoły udaliśmy się do kościoła parafialnego w Tyczynie, gdzie uczestniczyliśmy we mszy św. sprawowanej przez **ks. Piotra Trełę**.

Dodatkowym punktem obchodów Święta Patrona był program artystyczny przygotowany przez uczniów pod kierunkiem par: **Jolanty Mroczki**, **Zofii Kwater** i dyrygującej chórem **Diany Hałoń**.

Również zgodnie z tradycją naszej szkoły tego dnia, tuż po części artystycznej, uczniowie klas pierwszych złożyli uroczystą przysięgę, powtarzając słowa roty odczytanej przez panią dyrektor. Tym samym zostali oficjalnie włączeni w poczet uczniów tyczyńskiego gimnazjum.

Ślubowanie uczniów klas pierwszych

W kwietniu 2014 r. czeka nas kolejna wielka uroczystość. Będzie to kanonizacja bł. Jana Pawła II – Papież-Polak zostanie ogłoszony Świętym.

**INFORMACJE
Z TYCZYŃSKIEGO GIMNAZJUM**

ANNA TUPAJ

Dzień Edukacji Narodowej w tyczyńskim gimnazjum

Dzień Edukacji Narodowej, popularnie zwanym Dniem Nauczyciela rozpoczął się w naszej szkole zajęciami, podczas których wychowankowie przygotowywali prace plastyczne przeznaczone dla wychowawców poszczególnych klas.

Kwiaty pani dyrektor wręcza Mateusz Janowski

Uroczyste spotkanie miało miejsce w hali sportowej naszej szkoły i zaczęło się przemówieniem dyrektor **Bożeny Żurawskiej**. Po niej głos zabrał przewodniczący Rady Rodziców, **Andrzej Grondecki**, który wszystkim zebranym złożył życzenia radości i satysfakcji płynącej z nauczania i z uczenia się. W imieniu Samorządu Uczniowskiego życzenia przekazali **Mate-**

usz Janowski – przewodniczący Samorządu Uczniowskiego oraz **Aleksandra Szajnar** – zastępca przewodniczącego. W dalszej części uroczystości nastąpiło wręczenie nagród dyrektora szkoły nauczycielom oraz pracownikom administracji.

Nagrody dyrektora to jednak nie jedyne miłe akcenty tego dnia. Największą satysfakcję przynosi nauczycielom wdzięczność ich wychowanków. To właśnie teraz wręczyli oni przygotowane rano prace plastyczne i złożyli nauczycielom podziękowania za ich codzienny trud. Dużym uznaniem zebranych cieszył się taneczny popis dziewcząt, przygotowany przez **Annę Charlińską-Błaszczak**.

Fotorelację z uroczystości można znaleźć na stronie internetowej gimnazjum (<http://gptyczyn.edomenna.pl>).

ZAPRASZAJĄ

PAN TADEUSZ W SALONIKU LITERACKIM

Na spotkanie z Czesławem Drągiem i jego unikalną kolekcją egzemplarzy *Pana Tadeusza* zapraszają pracownicy Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie.

Spotkanie odbędzie się **10 grudnia o godz. 17.00** w Bibliotece w Tyczynie (Salonik Literacki).

ZAPRASZAMY

Czesław Drąg - od 25 lat jest pracownikiem WDK w Rzeszowie, to miłośnik folkloru, pomysłodawca i inicjator wielu przedsięwzięć kulturalnych na Podkarpaciu. Niewielu jednak wie, że Czesław Drąg, to znany rzeszowski bibliofil, posiadacz jednej z największych w kraju kolekcji wydań *Pana Tadeusza*. W swym księgozbiorze ma niemal 300 egzemplarzy naszej narodowej epopei w różnych językach. Zapytany czym dla niego jest to wybitne dzieło zawsze odpowiada, że traktuje Pana Tadeusza jak książeczkę do modlenia. Zawsze też dodaje, że nie wyobraża sobie kanonu lektur bez poematu soplicowskiego.

Zapraszamy nauczycieli oraz uczniów na **wystawę kolekcji wydań *Pana Tadeusza***.

Można ją będzie obejrzeć tylko przez jeden dzień - **10 grudnia** - w Saloniku Literackim naszej Biblioteki.

Szczególnie gorąco zapraszamy gimnazjalistów i licealistów.

„KOLEDA WYOBRAŹNIĄ MALOWANA”

to konkurs, którego organizatorem jest Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie.

Jego cele to m.in.: propagowanie wśród młodzieży sztuk plastycznych, przypomnienie dzieciom odchodzącego już w niepamięć zwyczaju kolędowania, przybliżenie im treści wyrażanych w tradycyjnych polskich kolędach, odkrywanie młodych talentów.

Oto niektóre punkty regulaminu konkursu:

- Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych i rozstrzygany będzie w dwóch kategoriach wiekowych: grupa I (klasy I-III) i grupa II (klasy IV-VI).

- Do konkursu należy składać prace plastyczne wykonane w formacie A3, A2 w różnych technikach plastycznych z wykorzystaniem różnych materiałów. Uczestnik ma prawo zgłosić do konkursu jedną pracę. Autorem tej pracy może być tylko jedna osoba.

- Prace konkursowe należy nadsyłać pocztą bądź dostarczyć osobiście do dnia **20.12.2013 r.** do CDKiIT, ul. Grunwaldzka 31, tel. (17) 23-02-327, od wtorku do soboty w godz. 10.00 - 18.00.

- Opisując pracę, należy podać: imię i nazwisko autora pracy, wiek, adres zamieszkania, adres e-mail, nr tel.

- Kryteria oceny: pomysłowość, oryginalność, kreatywność, samodzielność oraz jakość nadesłanych prac.

- Nie będą oceniane prace tworzone przy pomocy członków Jury, wykonane przez więcej niż jedną osobę, niezwiązane z tematem, nieprawidłowo opisane, niezgodne z założeniami regulaminowymi konkursu.

- W przypadku, gdy praca zostanie nagrodzona, jej autor wyraża zgodę na przetwarzanie oraz prezentację danych osobowych na stronach internetowych organizatora, zgodnie z ustawą z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. Nr 133 poz. 833).

- Prace konkursowe oceni Jury, w którego składzie znajdować się będą artyści plastycy, animatorzy kultury.

- W przypadku otrzymania niewystarczającej liczby zgłoszeń Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość wydłużenia terminu składania prac i przeniesienia finału konkursu na termin późniejszy.

- Autor pracy wyraża zgodę na wykorzystanie jej po zakończeniu konkursu, według uznania organizatora (także do celów promujących konkurs).

- O wynikach konkursu zwycięzcy zostaną powiadomieni e-mailowo lub telefonicznie do dnia **6.01.2014 r.** Finał konkursu, wernisaż prac konkursowych oraz wręczenie nagród rzeczowych odbędzie się **9.01.2014 r.** o godzinie 12.00.

Sprawami związanymi z konkursem zajmuje się **Zakia Cieślicka-Majka** - specjalista ds. dziedzictwa kulturowego, e-mail: cdkiit@wp.pl.

STREFA TEATRU

22.12.2013 sala widowiskowa MGOK Tyczyn ul. Mickiewicza 1

Grupa Miłośników Teatru, Fundacja Generator Inspiracji, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie zapraszają serdecznie na premierę przedstawienia *"Fredrowisko"* opartego na tekstach hrabiego Aleksandra Fredry, przygotowanego przez dzieci i młodzież uczestniczącą w projekcie Strefa Teatru, pracującą pod okiem Ewy Mrówczyńskiej (opieka reżyserska) oraz Agnieszki Zaguty (opieka scenograficzna).

INSPIRACJA Działaj lokalnie! AKADEMIA ROZWOJU FILANTROPII W POLSCE

Projekt Strefa Teatru to cykl warsztatów aktorskich i scenograficznych realizowanych w ramach programu Działaj Lokalnie finansowanego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności oraz Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce

To już 30 lat...

W bieżącym roku w kalendarzu wydarzeń gminnych i parafialnych październik zajął miejsce szczególne. W miesiącu tym (27.10.13) obchodziliśmy 30. rocznicę śmierci **księdza prałata Stanisława Bąka**, wybitnego kapłana, który w naszej tyczyńskiej parafii spędził ostatnie lata swojego życia, pełniąc funkcję proboszcza w latach 1960-1983. Był osobą bardzo skromną i życzliwą, cieszył się szacunkiem wszystkich, którzy go znali. Nie dziwi zatem, że pamięć o ks. Bąku jest wciąż żywa. Świadczą o tym znicze wciąż zapalane przez wiernych na jego grobie, artykuły w prasie lokalnej, a także książka **ks. Pawła Pratki** o naszym kapłanie, która wydana została nakładem Gminy Tyczyn. Jej promocja odbyła się niemal dokładnie w rocznicę śmierci ks. prałata. Inicjatorami powstania wydawnictwa oraz spotkania było **Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej**. Poniżej zamieszczam informację o tym, jak wyglądał ten szczególny dzień.

Obchody rocznicy śmierci **ks. Stanisława Bąka** rozpoczęły się w tyczyńskim kościele uroczystą mszą św., której przewodniczył **ks. infułat Stanisław Mac**. Podczas jej trwania złożone zostały kwiaty pod tablicą pamiątkową poświęconą ks. Stanisławowi. Kazanie wygłosił **ks. senior infułat Józef Sondej**, pochodzący z Mazur, miejscowości bardzo bliskiej sercu ks. Bąka. Ksiądz senior przypomniał zyciorys, a używając słów poety **Władysława Bełzy**, podkreślił patriotyzm i umiłowanie ojczyzny księdza Bąka, za co ten wielokrotnie płacił swoim zdrowiem. Kazanie to było wyjątkowe ze względu na treść, sposób przekazu, a także osobę mówcy.

Po Eucharystii odbyło się okolicznościowe spotkanie w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie. Gospodarzem tej części był **burmistrz Tyczyna Jan Hermaniuk**. Na wstępie powitał on przybyłych gości, a wśród nich ks. seniora Józefa Sondeja, ks. infułata Stanisława Maca, **ks. Stanisława Tarnawskiego**, **ks. Tadeusza Balawendra**, **ks. Edwarda Śnieżka**, którzy mieli okazję znać i współpracować z ks. Bąkiem. Bardzo gorąco powitał także jego rodzinę (**Marię Zając-Trześniak** i **Zofię Stec**) oraz wszystkich przybyłych gości.

Głównym punktem niedzielnego spotkania była promocja książki **ks. Pawła Pratki** pt. „**Życie i działalność ks. Stanisława Bąka**”. Zanim jednak gospodarz spotkania oddał głos autorowi książki, podkreślił, że podziwia wytrwałość i skrupulatność ks. Pawła. Zwrócił też uwagę na bogactwo źródeł, na podstawie których powstała publikacja. Burmistrz podziękował paniom **Elżbiecie Baran** i **Krystynie Knutel** za pomoc przy korekcie pracy, a **Zofii Domino** za inicjatywę. O tym jak powstawała książka obecni na sali dowiedzieli się już od samego autora. Podczas wystąpienia wspominał on o swoich dziadkach **Janie i Irenie Najdach** oraz o swojej **mamie**, którym udało się zasiać ziarenko ciekawości i zainteresować go życiem księdza, którego on sam nie pamięta, a który był tak ważny dla całej tyczyńskiej społeczności. To dzięki dziadkom dowiedział się o księdzu, który wyróżniał się inteligencją, kulturą osobistą, delikatnością i sposobem bycia. Ich opowieści tak bardzo zapamiętał, że kiedy miał wybrać temat pracy magisterskiej nie było problemu - wiedział od początku, że chce napisać o ks. Stanisławie Bąku.

Złożenie kwiatów na grobie ks. prałata Stanisława Bąka

Msza św. odprawiona w intencji zmarłego ks. Stanisława

Burmistrz Jan Hermaniuk i ks. Paweł Pratko - autor książki

Wśród uczestników spotkania obecna była najbliższa rodzina księdza Pawła

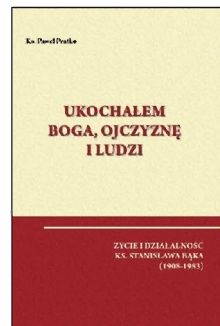
Ks. Pratko podkreślił, że książka, której jest autorem to fragment pracy magisterskiej, którą obronił w roku 2007 na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Zaznaczył, że swoją pracę i książkę starał się napisać w taki sposób, aby jak najlepiej oddać postać tego wybitnego kapłana, *który przez 23 lata pobytu w naszej parafii niósł dobro, zawsze dawał świadectwo wiary i dla którego każda parafia była nowym wyzwaniem.*

Ks. Paweł powiedział też, że tak się szczęśliwie składa, że zawsze parafia, w której jest wikariuszem, znajduje się w pobliżu miejsc, gdzie przebywał ks. S. Bąk, dlatego czuje się jakby podążał jego śladami.

Na koniec swojego wystąpienia podziękował burmistrzowi **Janowi Hermaniukowi** za wskazówki udzielane przy pisaniu pracy, **Krystynie Knutel** i **Elżbiecie Baran** za naniesione poprawki i korektę, a **Zofii Domino** - prezesowi TMZT, podziękował za to, że była tak nieustępliwa i uparta w namawianiu go do napisania książki. W dalszej części gospodarz spotkania odczytał fragment listu marszałka województwa podkarpackiego **Władysława Ortyła** przysłany specjalnie na tę uroczystość.

Potem przyszedł czas na wspomnienia o ks. Bąku. O tym jak go zapamiętała opowiedziała siostrzenica z Gdyni pani M. Zając-Trześniak. Swoimi wspomnieniami podzielili się także księża: Stanisław Mac, Stanisław Tarnawski, Tadeusz Balawender. Zofia Domino podkreśliła, że księża tacy jak proboszcz Stanisław nauczali jak żyć w czasach, gdy za wiarę trzeba było płacić wysoką cenę. Na koniec głos w dyskusji zabrał pan **Mieczysław Skotnicki**, który był członkiem rady parafialnej w czasach gdy ks. Bąk był proboszczem. Bardzo dziękował ks. Pawłowi oraz burmistrzowi za to, że powstała książka o tej ważnej postaci dla naszej społeczności lokalnej. Opowiedział o swojej współpracy z nim i wspólnych rozmowach. Po wystąpieniu pana Mieczysława można było ustawić się w długiej kolejce po autograf ks. Pawła Pratki, a także oglądnąć wystawę poświęconą ks. Stanisławowi, przygotowaną przez pracowników MiGBP w Tyczynie oraz CDKiIT w Tyczynie.

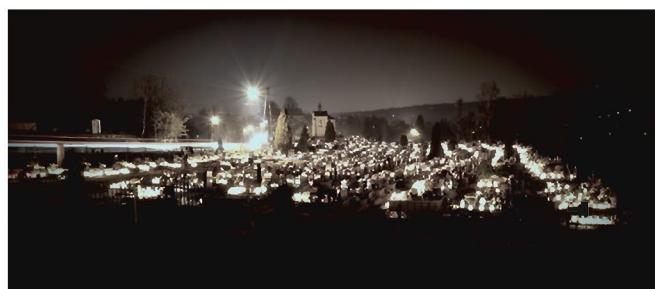
Książkę
o ks. Stanisławie Bąku,
autorstwa
ks. Pawła Pratki
można zakupić
w Urzędzie Miejskim
w Tyczynie
w cenie 15 zł.

TYCZYN NOCĄ

Te tajemnicze i piękne fotografie przedstawiające tyczyńskie cmentarz nocą (w sam raz na listopad) nadesłał do naszej redakcji **Daniel Stelmach**, młody fotograf z Tyczyna, z którym kilka numerów wcześniej przeprowadziliśmy krótki wywiad.

Dziękujemy bardzo. Liczymy na kolejne zdjęcia, dzięki którym odkrywać będziemy uroki naszej *małej ojczyzny*.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej,
Centrum Dziedzictwa Kulturowego
i Informacji Turystyczne w Tyczynie,
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie
zapraszają na wystawę fotografii archiwalnej pt.

„30 rocznica śmierci
ks. Stanisława Bąka”

4.11.2013-31.12.2013

CDKiIT, ul. Grunwaldzka 31 Tychyn
poniedziałek 16⁰⁰-20⁰⁰
wtorek i środa 8³⁰-16³⁰
czwartek 8³⁰-18⁰⁰
piątek i sobota 8³⁰-16³⁰

ZAPRASZAMY

Ta, co nigdy nie zginęła

Przeszło tysiącletnia historia naszego państwa obfitowała w wiele wydarzeń. Te najbardziej tragiczne miały miejsce pod koniec wieku osiemnastego. Wtedy to trzej potężni sąsiedzi Polski, wykorzystując osłabienie naszego kraju, podzielili ziemie polskie pomiędzy siebie. Rozbiory i utrata suwerenności nie załamały jednak ducha narodu, którego wola przetrwania i uparte dążenie do odzyskania niepodległości zostały nagrodzone po 123 latach odrodzoną wolną Ojczyzną. Ogromną rolę w odzyskaniu niepodległości odegrał pierwszy marszałek Polski – Józef Piłsudski. **11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości** - to najważniejsze polskie święto narodowe. Każdego roku główne obchody z udziałem najwyższych władz państwowych mają miejsce w Warszawie na placu Józefa Piłsudskiego. W samo południe przed Grobem Nieznanego Żołnierza odbywa się uroczysta zmiana warty. Jak w tym roku ten szczególny dzień świętowaliśmy w naszej Gminie?

Uroczystość rozpoczęła msza św. w tyczyńskim kościele parafialnym w intencji naszej ojczyzny pod przewodnictwem **ks. proboszcza Mariana Czenczka**, homilię wygłosił **ks. Piotr Trela**. W eucharystii wzięły udział władze samorządowe z **burmistrzem dr. Janem Hermaniukiem** i **przewodniczącym Rady Miejskiej w Tyczynie Adamem Skowrońskim** na czele, dyrektorzy placówek oświatowych, instytucji kultury, stowarzyszeń oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy. W tym dniu nie mogło zabraknąć **pocztów sztandarowych** wszystkich jednostek straży pożarnej, szkół i organizacji. Na uroczystości obecni byli także harcerze, Strzelcy i Orleńcy, bez których udziału dziś chyba nie wyobrażamy sobie uroczystości patriotycznych.

Po mszy św., prowadzeni przez naszą **orkiestrę dętą** w uroczystym pochodzie, udaliśmy się pod **pomnik Czynu Patriotycznego**. W tych szczególnym miejscu złożone zostały kwiaty i wieńce.

Druga część niedzielnych uroczystości odbyła się w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie. Rozpo-

częło ją wspólne odśpiewanie fragmentu hymnu polskiego. Następnie burmistrz Tyczyzna w swoim wystąpieniu krótko przypomniał o randze obchodzonego święta i naszej trudnej historii, zacytował też słowa **prymasa kard. Stefana Wyszyńskiego**: *Nikt za nas naszej Ojczyzny nie zbawi.*

W szczególną atmosferę Święta z okazji 11 listopada wprowadziło nas piękne widowisko w wykonaniu **młodzieży z Gimnazjum Publicznego w Tyczynie**. Złożyły się na niego patriotyczne pieśni w wykonaniu chóru (opiekun **Diana Hałoń**, nauczyciel muzyki), prezentacja multimedialna, której autorem był **Mariusz Koń** (nauczyciel informatyki). W tym dniu nie mogło zabraknąć jednego z naszych narodowych tańców, tym razem był to mazur. W pięknych kolorowych strojach (rodem z epoki szlacheckiej) młodzież z tyczyńskiego gimnazjum udowodniła, że potrafi nie tylko śpiewać, ale także tańczyć (autorką choreografii była **Małgorzata Kędzierska**, nauczyciel w-f).

Widowisko było bardzo prze-

myślane, dopracowane, a przede wszystkim bardzo dojrzałe. Duża tu zasługa nauczycieli **Danuty Wróbel** (polonistki) i **Piotra Ledwononia** (nauczyciela historii), którzy odpowiedzieli za część słowną tego pięknego przedstawienia.

Dopełnieniem całości była ciekawa

*Historio, historio,
cóż ty za pani,
że dla ciebie giną,
że dla ciebie giną
chłopcy malowani.*

*Orszaki, dworaki,
szum pawich piór!
Orszaki, dworaki,
szum!*

*Historio, historio,
czarna dyskoteko,
nie pozwalasz wytchnąć
ludziom ani wiekom.*

Orszaki, dworaki, ...

*Historio, historio,
ty macochy nasza
tak nam dałaś mało
oprócz Ojczyzny Nasza.*

Orszaki, dworaki...

*Historio, historio,
cóż ty za matnia,
pchamy się na scenę,
a to jeszcze szatnia.*

Orszaki, dworaki...

*Historio, historio,
jaka w tobie siła,
żeś ty całej światy
z mapy poznośiła.*

Orszaki, dworaki,...

*Historio, historio,
ty ballado gorzka
czemu stale rosną
twoje własne kosza*

Orszaki, dworaki...

*Historio, historio,
tania z ciebie dziewczka,
miała być canzona,
a jest stara śpiewka.*

Orszaki, dworaki..

*Historio, historio,
tyle w tobie marzeń,
często ciebie piszą
kłamcy i gówniarze.*

Orszaki, dworaki...

*Historio, historio,
ty żarłoczny micie,
co dla ciebie znaczy
jedno ludzkie życie?*

Podczas niedzielnego spotkania mogliśmy wysłuchać tej pięknej pieśni w wykonaniu gimnazjalistów. Jej słowa są ważne, szczególnie dziś - 95 lat od chwili odzyskania niepodległości. Brak dbałości o język, nieznajomość własnej historii i literatury, bezmyślność, wygodność - czy tak naprawdę o to nam chodziło i czy tego chcemy? Te kilka słów zostawiam Państwu pod rozwagę. (A.K.)

Fot. D. Drożdż

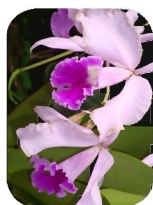
Śpiewa pan Mirosław. Na drugim planie chór tyczyńskiego gimnazjum.

scenografia, którą specjalnie na niedzielną uroczystość przygotowała **Renata Rzepka** (nauczyciel plastyki).

Muzyka, taniec, wiersze, fragmenty ważnych dla naszej historii filmów, odezwa Piłsudskiego i przede wszystkim pytania te najważniejsze dla nas - o naszą historię, o Polskę - sprawiły, że widownia do samego końca słuchała tego, co młodzi artyści mieli do powiedzenia. Szkoda tylko, że ci którzy kiedyś decydowali o ilości godzin j. polskiego i historii w szkołach nie mogli tego usłyszeć. Widowisko, które można potraktować jako piękną lekcję historii i języka polskiego, publiczność nagrodziła dużymi brawami.

Na koniec swoje podziękowania skierował do wykonawców i opiekunów burmistrz J. Hermaniuk. Na tym spotkanie zakończono. Myślę, że nikt opuszczający salę domu kultury nie żałował, że w tym dniu, w Narodowe Święto Niepodległości, obiad z własną rodziną spożyje nieco później.

Szanownemu Panu Majorowi Mieczysławowi Skotnickiemu
organizatorowi i długoletniemu
prezesowi Koła Światowego
Związku Żołnierzy
Armii Krajowej

z okazji 93. rocznicy urodzin (3.12.)
najszybciej życzenia zdrowia,
długich lat życia i wszelkiej pomyślności
składają
wdzięczni członkowie ŚZŻ AK

ZAPRASZAJĄ

Burmistrz Tyczyna
i Rada Miejska

ZAPRASZAJĄ NA

Uroczystość z okazji
Święta Patronalnego
Gminy Tyczyn

24.11.2013r.(niedziela)

godz. 17.15

W programie:

- Wystąpienia okolicznościowe
- Wręczenie medali za długoletnie pożycie małżeńskie
- Wręczenie nagród i wyróżnień Burmistrza Tyczyna
- Okolicznościowy program artystyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie
- Występ Zespołu Śpiewaczego „Tyczyniaczy”

Sala widowiskowa M-GOK

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie
zaprasza na wystawę z okazji

35. rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową (1978–2013)

Wystawę można zwiedzać codziennie w godzinach pracy Biblioteki od 8.00 do 18.00

Borkowianie pamiętali

W niedzielę 10.11.2013 r. odbyły się uroczystości z okazji 150. rocznicy Powstania Styczniowego, połączone z 95. rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę. O godz. 11.00 w kościele parafialnym w Borku Starym odprawiona została uroczysta msza święta w intencji Ojczyzny pod przewodnictwem **ks. dr. Mariana Czenczka** - proboszcza parafii tyczyńskiej.

Kościelne uroczystości uświetniła Orkiestra Dęta pod dyr. pana **Wojciecha Janika** oraz oddział „Orląt” i „Strzelców” po opiece **ks. Bogdana Tęczy**.

Po mszy świętej nastąpiło odsłonięcie odnowionego pomnika, upamiętniającego **powstańców styczniowych** z Borku Starego. (Pomnik ten, wniesiony w 1913 roku, jako jedyny w okolicy upamiętnia zryw niepodległościowy z 1863 roku. W 2008 r. w ramach programu *Ślady Przeszłości - uczniowie adoptują zabytki* - odnowiono uszkodzonego w czasie okupacji hitlerowskiej orła).

Po modlitwie, odmówionej przez **ks. prałata Adama Pietruczę**, odsłonięcia dokonał **dr Jan Hermaniuk** - burmistrz Tyczyna. Następnie w asyście „Orląt”, „Strzelców” i poczty sztandarowego **Ochotniczej Straży Pożarnej z Borku Starego** złożono wiązanek kwiatów.

W Domu Ludowym zaproszeni goście (wśród których byli: **Józef Jodłowski** - **Starosta Rzeszow-**

ski, Stanisław Obara - **Przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego, Jan Hermaniuk** - **Burmistrz Tyczyna, Adam Skowroński** - **Przewodniczący Rady Miejskiej z Radnymi, Jan Napora** - **Przewodniczący Rady Osiedla w Tyczynie, ks. proboszcz Marian Czenczek, ks. kanonik Władysław Mazepa, ks. prałat Adam Pietrucha, ojciec przeor Stanisław Obara, ojciec Roman Bakalarz, ks. Marek Kilar, ks. Zbigniew Szymański, Zofia Domino** - **prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej, Elżbieta Baran** - **wiceprezes TMZT, Bożena Żurawska** - **dyr Gimnazjum Publicznego w Tyczynie, Lucjan Osiały** - **dyr Szkoły Podstawowej w Borku Starym, Lidia Kupiszewska** - **dyr SP w Matysówce, Renata Prokop** - **dyr SP w Hermanowej, Wacław Warda** - **dyr SP w Kielnarowej**) obejrzeni program artystyczny w wykonaniu dzieci i młodzieży pod kierunkiem pań **Janiny Trzyny, Anny Filip** i **Jadwigi Sitek**, Dziecięco-Młodzieżowego Chóru „Sancta Musica” (**dyr. Agnieszka Fudali**) oraz Zespołu Śpiewaczego „**Borkowianie**” (**kier. Zbigniewa Sztaby**).

Ta żywa lekcja historii, w której bardzo licznie wzięli udział mieszkańcy Borku Sta-

Fot. J. Konkol

rego wzbogacona została prezentacjami multimedialnymi przygotowanymi przez uczniów SP w Borku Starym (opracowanie **Anna Patrzyk** i **Maria Horyń**) oraz wystawą heliograviur rysunków **Artura Grottera** z cyklu **POLONIA** (przygotowanie **Barbara Mroczyńska**) była niewątpliwie świadectwem pamięci i hołdu tym, którzy oddając swe życie w obronie Ojczyzny „szli i szli do Niepodległej”.

Wszystkim, którzy uczestniczyli w obchodach 150-lecia Powstania Styczniowego i 100-lecia wzniesienia powstańczego pomnika w Borku Starym składam wyrazy szacunku i szczerze podziękowanie.

Stanisław Wojturski
sołtys wsi Borek Stary

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Kierownictwu Spółki **Borkowianka** - producentowi wody mineralnej marki **Rzeszowianka** - za nieodpłatne przekazanie napojów.

Sołtys St. Wojturski z młodymi artystami z Borku Starego. Fot. J. Konkol

Wieczory z pieśnią patriotyczną

10 listopada br. w **Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej** odbył się Wieczór Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej z okazji Święta Niepodległości.

Piękne piosenki z okresu pierwszej i drugiej wojny światowej mogliśmy wysłuchać w wykonaniu orkiestry dętej WSK i M-GOK w Tyczynie pod batutą pana **Andrzeja Kundysa** (partie solowe śpiewał **Kazimierz Puc**) oraz chóru kameralnego z Kielnarowej, którego gościnnie wspierał chór z Rzeszowa pod kierownictwem pana **Andrzeja Szypuły**.

Urozmaiceniem wieczoru była poezja recytowana przez p. Szypułę oraz przybliżenie historii powstania śpiewanych piosenek takich jak: „Piechota”, „Pieśń o wodzu”, „Jak długo w sercach naszych”, „Rota” czy „Serce w plecaku”. Mało kto wie, że tę ostatnią piosenkę napisał oficer **Michał Zieliński** z Jarosławia w roku 1943. Piosenka była bardzo popularna na wszystkich frontach II wojny światowej, a szczególnie lubiana przez polskie oddziały partyzanckie. Wieczór upłynął w miłej atmosferze, za co wszystkim wykonawcom i gościom serdecznie dziękuję.

Święto Niepodległości

*Święto Niepodległości
wspomnień, radości czas.
Uczcijmy ten dzień należycie,
niech on jednoczy nas.*

*Oddajmy cześć tym, co walczyli,
by Polska wolną była.
Złóżmy kwiaty pod pomnikami,
niech pamięć o nich będzie wciąż żywa.*

*A nasze domy flaga przystroi,
symbol wolności, swobody.
Niechaj łopocze z dumą na wietrze,
choć nie wszyscy do tego dorośliśmy jeszcze.*

*Wspólnie zanośmy prośby Maryi,
by nas od nieszczęść chroniła,
I cieszymy się razem z naszej wolności,
tylko w jedności jest moc i siła.*

Anna Kocór, Hermanowa

**NARODOWE
ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI**

11 listopada, w 95. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, także w Domach Ludowych w Matysówce i w Hermanowej odbyły się wieczornice z pieśnią żołnierską i patriotyczną. W obchodach tych wzięli udział mieszkańcy wsi.

W Hermanowej, po powitaniu zebranych gości, **sołtys wsi Genowefa Szawara** wygłosiła okolicznościowy referat. Całość spotkania uświetnił wspólny śpiew osób przybyłych na wieczornicę oraz Zespołu „**Hermanowiaczy**”.

W Matysówce do wspólnego śpiewu zachęcał Zespół „**Matysowiaczy**”. Podczas obydwu spotkań akompaniował **Zbigniew Sztaba**.

Sołtys G. Szawara z Hermanowiankami. Fot. Z. Matys

Wieczornica w Matysówce. Fot. Z. Matys

TEN NUMER WARTO ZNAĆ

Poradnia Telefoniczna Ogólnopolskiego Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”:

(22) 668-70-00

Konkurs Pięknego Czytania w pałacu Wodzickich

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2013 Rokiem Juliana Tuwima. Okazją była 60. rocznica śmierci i 100-lecie poetyckiego debiutu artysty. „Obie rocznice stanowią okazję do oddania hołdu temu wielkiemu Poecie, który kształtował język, wyobraźnię i społeczną wrażliwość wielu pokoleń Polaków, ucząc ich zarazem poczucia humoru i ukazując optymizm codziennego życia...”. Poezja stała się dla Tuwima żywiołem. Talent, pasja, pracowitość, humor nie opuszczały go nigdy.

Chcąc uczcić pamięć J. Tuwima Biblioteka Szkolna Zespołu Szkół w Tyczynie zorganizowała dla uczniów konkurs pięknego czytania twórczości poety. Jego finał odbył się w październiku - Międzynarodowym Miesiącu Bibliotek Szkolnych.

Celem konkursu było doskonalenie umiejętności pięknego czyta-

ne wiersze J. Tuwima, m.in.: „Tęsknota”, „Nieznane drzewo”, „Dziesięciolecie”... Utwory te wymagały ekspresyjnej lub spokojnej interpretacji tekstu, odpowiedniego tempa czytania, intonacji oraz zrozumienia intencji autora. Ważna była również umiejętność pokonywania własnego stresu.

Dyrektor ZS w Tyczynie Agnieszka Chmiel z uczestnikami konkursu

nia i interpretacji tekstu, prezentacja swoich umiejętności oraz rozbudzanie wrażliwości na piękną mowę ojczystą.

Konkurs przebiegał w dwóch etapach. W pierwszym każdy uczestnik czytał przez około 5 minut wybrany przez siebie wiersz lub wiersze J. Tuwima. Komisja konkursowa wybrała siedem najpiękniej czytających osób, które przeszły do drugiego etapu. Jego uczestnicy prezentowali – po krótkim przygotowaniu się – wylosowany przez siebie fragment prozy Tuwima, który należało pięknie odczytać.

Komisja konkursowa w składzie: **Alicja Kustra** (dyrektor MiGBP w Tyczynie) i nauczyciele LO: **Małgorzata Budzisz** i **Bogusława Pietruszka** oceniała: poprawność czytania, zrozumienie tekstu, interpretację głosową.

Do konkursu zgłosiło się szesnastu utalentowanych uczniów z różnych klas, którzy wybrali róż-

Jury konkursu wybrało do II etapu: **Ewelinę Hadam** z kl. Ia, **Magdalenę Pieróg** z IIb, **Ewelinę Prokop** i **Natalię Bijoś** z IIc oraz **Justynę Dulską**, **Gabriellę Jagodę**, **Katarzynę Lisowicz** z kl. IIIb.

Zwyciężczynią całego konkursu, uczennicą najpiękniej czytającą poezję i prozę J. Tuwima, została **Magdalena Pieróg** z kl. II b. Drugie miejsce zajęły ex aequo **Ewelina Hadam** z kl. I a i **Gabriela Jagoda** z kl. III b.

Organizator, członkowie komisji dziękują wszystkim uczestnikom konkursu, gratulują odwagi i umiejętności. Wszyscy otrzymali dyplomy i satysfakcjonujące ich oceny z języka polskiego.

Nagrody uczniom najpiękniej czytającym zostaną wręczone na forum szkoły, podczas stosownej uroczystości.

AGNIESZKA KANIUCZAK

Dobre serca licealistów z Tyczyna

1-go listopada bieżącego roku, w Tyczynie, podobnie jak w wielu miastach w Polsce, odbyła się kwesta na cmentarzu,

w której brali udział między innymi licealiści z Zespołu Szkół w Tyczynie. Celem akcji była zbiórka pieniędzy na rzecz Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, które wspiera rodziny wielodzietne oraz osoby chore, samotne i ubogie. Pomoc wolontariuszy jest dla nich nieoceniona, niejednokrotnie niesie im nadzieję w ciężkich sytuacjach życiowych.

W kwestie która trwała od 8.00-16.00, dzięki serdeczności i hojności mieszkańców, uczniom udało się zebrać sporą sumę pieniędzy. To nie pierwsza taka akcja naszych licealistów organizowana przez panią **Agnieszkę Najdecką**. W ubiegłym miesiącu było ich dwie. Pierwszą była 2-dniowa zbiórka żywności **Podziel się posiłkiem**, koło sklepu spożywczego **Biedronka** w Tyczynie. Uczniowie i tym razem nie zawiedli. Poświęcili swój wolny czas i przyłączyli się do akcji charytatywnej. Mieszkańcy chętnie oddawali część swoich zakupów, dzięki czemu wolontariusze zbrali i przekazali potrzebne artykuły spożywcze do Podkarpackiego Banku Żywności. Udziela on pomocy żywnościowej osobom potrzebującym. Druga akcja przeprowadzona była z okazji **Dnia Papięskiego**. Fundusze zebrane ze sprzedaży kremówek przekazane zostały na stypendia dla zdolnej młodzieży z ubogich rodzin.

Opiekunami Szkolnego Koła Caritas są: **Agnieszka Najdecka**, **Agnieszka Kaniuczak** oraz **ks. Tomasz Mytych**.

„Strzelec” uczy szacunku do innych

Rozmawiam z uczniami Zespołu Szkół w Tyczynie: **Dawidem Dzi-mirą i Klaudyną Fijałkowską**, którzy przynależą do Organizacji Społeczno-Wychowawczej Związku Strzeleckiego „Strzelec”.

Przypomnijcie czytelnikom „Głosu Tyczyna”, jakie są cele organizacji, do której należycie.

Najkrócej można powiedzieć, że celem „Strzelca” jest kształtowanie w młodych ludziach wartości patriotycznych, szacunku do ojczyzny, a także szerzenie wiedzy z zakresu wojskowości i spraw obronności naszego kraju.

Jak doszło do powstania „Strzelców” w Waszej szkole?

Nasza koleżanka, która przynależała do organizacji jeszcze w gimnazjum, zaprosiła do szkoły starszego sierżanta Miłosza Elgassa z Jednostki Strzeleckiej w Rzeszowie. Opowiadał on o „Strzelcach”. Kto chciał z uczniów, to mógł wówczas zapisać się do tej organizacji.

Ile osób obecnie należy do „Strzelców”? Gdzie się spotykacie i jak wyglądają takie spotkania?

W tej chwili w szkole jest 24 osoby, które zapisały się do organizacji. Są to uczniowie klas pierwszych (17 osób) i drugich (7 osób). Spotykamy się w każdą środę w Biurze Jednostki Strzeleckiej na ulicy Jagiellońskiej w Rzeszowie. Uczymy się musztry, strzeleckich postaw, komend. Mamy zajęcia w terenie, na poligonie i na strzelnicy. Mamy także wakacyjny obóz (dwutygodniowy), podczas którego możemy wziąć udział w takich szkoleniach jak: „unitarka” (gdzie uczymy się m.in. składania i rozkładania broni), ratownik i dowódca drużyny. Są to ważne szkolenia, bo dzięki nim będziemy mieć w przyszłości łatwiejszy dostęp do zawodowej służby wojskowej. Poza spotkaniami na Jagiellońskiej i obozami bierzemy również udział w uroczystościach patriotycznych, np. w czerwcu pełniliśmy wartę przy tablicy upamiętniającej udział m.in. hrabiego Wodzickiego w powstaniu styczniowym.

A skąd macie mundury i berety?

Musimy we własnym zakresie zaopatrzyć się w mundury. Jest to wydatek kilkuset złotych, więc nie

Mój rozmówca w mundurze „Strzelca”

każdego na to stać. Staramy się w tej chwili o dofinansowanie do umundurowania ze Starostwa Powiatowego. Mamy nadzieję, że się uda.

Jak koledzy w szkole patrzą na „Strzelców”?

W większości akceptują nas. Zdarza się czasami, że ktoś podchodzi i pyta, jak się można zapisać do „Strzelców”. Nawet wśród nauczycieli jest „Strzelec”. To **pani chorąży Joanna Sobczyk**, która uczy nas fizyki. Chorąży Sobczyk i **ks. Bogdan Tęcza** są naszymi opiekunami w Tyczynie.

Co Wam daje przynależność do „Strzelca”?

Jak już powiedzieliśmy, dzięki tej organizacji zdobywamy wiedzę z zakresu wojskowości, uczymy się patriotyzmu, szacunku do innych ludzi. Według nas ważne jest również to, że „Strzelec” pomaga w pracy nad sobą. Kto chce zostać „Strzelcem”, musi mieć świadomość, że trzeba w sobie ciągle wiele zmieniać na lepsze.

Serdecznie dziękuję Wam za rozmowę.

Rozmawiała Agnieszka Janda

Historia „Strzelca”

Związek Strzelecki to patriotyczne stowarzyszenie młodzieży, które kontynuuje program i metody działania „Strzelca” istniejącego w Polsce w okresie międzywojennym.

Oto jego zadania:

- rozbudzanie i hartowanie wśród młodzieży ducha narodowego, karność, dzielności moralnej i fizycznej,
- szerzenie wiedzy wojskowej.

Rys historyczny

W 1908 r. we Lwowie powstała tajna organizacja paramilitarna Związek Walki Czynnej. Celem jej było przygotowanie zbrojnego powstania przeciwko Rosji, które miało doprowadzić do odzyskania niepodległości naszego narodu.

Już w czerwcu 1914 r. Organizacja liczyła 7239 osób zrzeszonych w 248 towarzystwach. Komendantem Głównym Organizacji od roku 1912 był **Józef Piłsudski**.

„Strzelcy” pochodzili z różnych środowisk. Byli wśród nich studenci, uczniowie, młoda inteligencja, robotnicy i chłopci.

W historii tej Organizacji ważną datą był październik 1914 roku, kiedy to Związek Strzelecki wraz z Polskimi Drużynami Strzeleckimi utworzył Polską Organizację Wojskową.

Po wybuchu I wojny światowej członkowie Związku Strzeleckiego znaleźli się w Legionach Polskich. Jednym z głównych działaczy Organizacji poza komendantem głównym był **Władysław Sikorski**.

Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę dawni działacze ZS powołali państwową organizację młodzieżową, która nawiązywała do tradycji i przejęła historyczną nazwę „Związek Strzelecki”. Jego członkowie brali udział w II wojnie światowej. Podczas okupacji sowieckiej starano się zatrzeć wszelkie ślady istnienia „Strzelców”.

W 80 lat później, 13.06.1990 roku, z inicjatywy środowisk niepodległościowych w Warszawie zarejestrowano stowarzyszenie Związek Strzelecki „Strzelec”.

źródło: <http://www.strzelec.erzeszow.pl/historia.htm>

Kazimierz Wielki - patron szkoły w Matysówce

*Sto nowych miast wybudował,
dwukrotnie państwo powiększył.
Nad wszystko pokój miłował
- Kazimierz - z królów największy...*

Te słowa, pochodzące z hymnu szkoły, śpiewali na cześć swojego Patrona uczniowie Szkoły Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego w Matysówce 15 listopada br., obchodząc 3. rocznicę nadania szkole imienia oraz świętując 645-lecie nadania Tyczynowi praw miejskich.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele parafialnym w Matysówce, w której uczestniczyli uczniowie, nauczyciele, rodzice, mieszkańcy wsi i zaproszeni goście. Celebrowali ją **ks. dr Marian Czenzek**, proboszcz parafii w Tyczynie, oraz **ks. Jan Pyziak**, proboszcz w Matysówce, który mottem swej homilii uczynił myśl, że „tyle po nas zostaje, na ile zapiszemy się w pamięci potomnych”, a król Kazimierz Wielki zostawił po sobie wspaniałą i ponadczasową spuściznę.

Poczet sztandarowy wraz z królem prowadzi uczniów na mszę św. do kościoła

Druga część uroczystości odbyła się w szkole. Na początku dyrektor szkoły **Lidia Kupiszewska** powitała przybyłych gości: **ks. Mariana Czenczka**, **dr Jana Hermaniuka** - burmistrza Tyczyna, **Adama Skowrońskiego** - przewodniczącego Rady Miejskiej w Tyczynie, **Zofię Matys** - dyr M-GOK-u w Tyczynie, **Alicję Kustrę** - dyr MiGBP w Tyczynie, **Zofię Domino** i **Elżbietę Baran** - prezes i wiceprezes TMZT, **Bogumiłę Bombę** - dyr SP w Tyczynie, **Bożenę Żurawską** - dyr tyczyńskiego gimnazjum, **Lucjana Osiańskiego** - dyr SP w Borku Starym, **Krystynę Bogdan** i **Krystynę Knutel** z UM w Tyczynie, **Agatę Klatkę** (SP w Kielnarowej), **Renatę Okoń** (SP w Hermanowej), **Mieczysława Płonkę** - komendanta OSP w Matysówce i **Ludwika Zawadzkiego** z DL w Matysówce. Następnie krótko przybliżyła zebranym osobę patrona szkoły - **króla Kazimierza Wielkiego**. Po tym nastąpiło wręczenie nagród zwycięzcom Międzygminnego Konkursu „Kazimierz Wielki i jego czasy” ogłoszonego przez naszą szkołę w ramach obchodów 645. rocznicy nadania Tyczynowi praw miejskich oraz Dnia Patrona.

Konkurs obejmował różne kategorie: historyczną, plastyczną (w dwóch grupach wiekowych), fotograficzną oraz prezentację multimedialną. Skierowany był do uczniów szkół podstawowych naszej gminy i gmin są-

siednich. Jesteśmy przekonani, że w znaczący sposób przyczynił się on do pogłębienia wiadomości historycznych uczniów i upowszechnienia wiedzy o osobie króla Kazimierza Wielkiego, tak wiele znaczącego dla naszego regionu. Zwycięzcami konkursów w poszczególnych kategoriach zostali:

Konkurs historyczny:

„Kazimierz Wielki i jego czasy”:

I miejsce: Kinga Czarnik, Natalia Nowak, Mateusz Pindyk (SP w Kielnarowej, opiekun Agata Klatka).

II miejsce: Klaudia Głodowska, Monika Para, Bogdan Szura (SP w Hermanowej, opiekun Renata Okoń).

III miejsce: Seweryn Sołtys, Michał Suchomski, Robert Mnich (SP w Matysówce, opiekun Teresa Kowal).

Konkurs multimedialny:

„Kazimierz Wielki i jego czasy”:

I miejsce ex aequo: Bartosz Janowski (SP w Tyczynie, opiekun Andrzej Hałoń), Gabriela Martyka (SP w Matysówce, opiekun Aldona Wójcik).

II miejsce: Małgorzata Hałoń ze (SP w Hermanowej, opiekun Łucja Napora).

Konkurs plastyczny: „Król Kazimierz Wielki”:

I miejsce: Nikodem Frączek (SP w Matysówce, opiekun Krystyna Kielar).

II miejsce: Aleksandra Kozik (SP w Hermanowej, opiekun Alicja Mróz).

III miejsce: Patrycja Drażek (SP w Tyczynie, opiekun Elżbieta Rabiejewska).

Konkurs plastyczny:

„Kazimierz Wielki w karykaturze”:

I miejsce: Mikołaj Szpala (SP w Borku Starym, opiekun Magdalena Kawa-Szpala).

II miejsce: Aleksandra Materna (SP w Kielnarowej, opiekun Izabela Liskowicz).

III miejsce: Mikołaj Burz (SP w Tyczynie, opiekun Krzysztof Koziółkiewicz).

Konkurs fotograficzny:

„Kazimierz Wielki założyciel Tyczyna”

- **gmina lub moja miejscowość w obiektywie**
Wyróżnienie: Gabriela Martyka (SP w Matysówce).

Gratulujemy zwycięzcom i dziękujemy nauczycielom za przygotowanie uczniów do konkursu.

Po części oficjalnej obejrzelśmy program artystyczny pt. „**Wielki Budowniczy państwa polskiego**”, przygotowany przez uczniów pod opieką pani **Teresy Kowal**. Z wielkim zapałem i przejęciem mali aktorzy przedstawili historię budowania potęgi państwa i zmiany Polski z tej „drewnianej na murowaną” w wielu aspektach społecznych i politycznych. Nie zabrakło tu oczywiście wspomnienia o 645. rocznicy nadania praw miejskich Tyczynowi. Po przedstawieniu uczniowie zaproszeni zostali na nierozzerwalnie łączące się z życiem dworskim turnieje rycerskie, w czasie których „paziowie, giermkowie i rycerze” z wielką werwą i ochotą popisywali się swoją zręcznością. Mamy na-

dzięję, że taki sposób poznawania osoby króla Kazimierza Wielkiego był dla uczestników uroczystości interesujący i atrakcyjny.

Dziękujemy Towarzystwu Miłośników Ziemi Tyczyńskiej oraz Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za dofinansowanie na organizację uroczystości.

Dyrektor Lidia Kupiszewska przybliży sylwetkę K. Wielkiego

Nagrody dla zwycięzców

Od Redakcji:

*W GT staramy się prezentować różne pasje. Tym razem przedstawiamy Państwu wiersz **Dakoty** - uczniacy ZS w Tyczynie. Zobaczcie, o czym myślał młodzi ludzie.*

Dance Macabre

Gnać, robić, zdobywać-byle do celu
 Nie baczyć na innych - byle do celu
 Wartości, uczucia, człowiek to nic-byle do celu.
 Klapki na oczach z dolarówkami
 Poświęcić wszystko i wszystkich
 Cel-poczuć woń
 Usłyszeć szelest banknotów
 Taki niepozorny... mały... pieniążek
 Zamieniasz się w dzikie zwierzę
 Pozostawiasz za sobą prawdziwe ja
 I tak zdechniesz
 Wszystko tu zostanie, nic nie zabierzesz
 A śmierć przyjdzie i zatańczy
 Dance Macabre

Król Kazimierz III był jedynym władcą naszego kraju, który w opinii swoich rodaków zasłużył na szczytny przydomek **WIELKI**. Tytuł do chwały zapewniło Kazimierzowi niestrużone powiększanie, reformowanie, umacnianie i modernizowanie państwa polskiego. Zwany był „królem dyplomata” z racji utalentowanego prowadzenia polityki zagranicznej i małej ilości toczonych wojen, choć od wojaczki nie stronił (za jego panowania powierzchnia Polski powiększyła się ponad 2,5 raza). Zastąpił jako Wielki Budowniczy - to ten król, o którym **Jan Długosz** napisał, że „zastał Polskę drewnianą a zostawił murowaną”. Założył ponad 500 wsi i około 60 miast, zreformował system monetarny (jako pierwszy władca był własną monetą - grosz), system podatkowy, system administracyjny, zreorganizował siły zbrojne, skodyfikował obowiązujące w Polsce prawo (słynne statuty wiślickie i piotrkowskie). Jego panowanie utrwaliło proces zjednoczeniowy ziem polskich i wyprowadziło Polskę z izolacji politycznej w Europie, po blisko dwu wiekach rozbitcia dzielnicowego. Krzewił ideę tolerancji religijnej w swoim wielonarodowym państwie. Był także wielkim mecenasem sztuki i nauki - w 1364 r. ufundował Akademię Krakowską, gdzie nauki pobierali synowie możnowładców polskich oraz przyszli urzędnicy.

Wśród przymiotów osobistych władcy wysuwa się na czoło sprawiedliwość. Był wyczulony na krzywdę ludzi niskiego stanu, dlatego pogardliwie określano go „królem chłopów”. Był dobrym i zapobiegliwym gospodarzem – troszcząc się o byt poddanych założył nad Wisłą królewskie spichlerze, by gromadzić w nich ziarno w czasach urodzaju na wypadek klęski głodu.

Rządy sprawował osobiście i za pomocą mianowanych urzędników. Okresowo objeżdżał swoje królestwo, by zobaczyć na własne oczy, jak żyją poddani i jak odnoszą się do ludu możni panowie i wyznaczeni przez niego urzędnicy. Chodził po kraju w przebraniu żebraka, proszalnego dziada czy prostego wieśniaka.

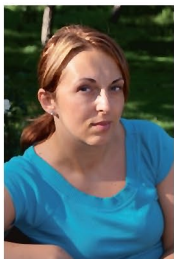
Był człowiekiem o wielkiej mądrości, budził podziw swoim patriotyzmem. O jego względy zabiegali ludzie możni tego świata w kraju i za granicą.

Żył zamasyście, łamał wszelkie konwenanse, inspirował, zadziwiał, irytował. Zapisał się w pamięci ludu i już od czasów średniowiecza krążyły o nim plotki, anegdoty, opowiadki, które z czasem zamieniły się w podania i legendy.

Bardzo liczne są jego związki z naszym regionem – nadał prawa lokacyjne 15 miastom, miasteczkom i wsiom w województwie podkarpackim. Są wśród nich m.in. Brzozów, Rzeszów oraz Tyczyn. **14 marca 1368 r. w Niepołomicach** król pozwala **Barbaldowi Tycznernowi** wybudować osadę na skraju lasów królewskich nad rzeką **Biała**.

oprac. Lidia Lupiszewska

Jak wzmocnić odporność organizmu?

Okres jesienno-zimowy to czas wzmożonych zachorowań na grype i inne infekcje. By im zapobiegać zapopatrujemy się w przeróżne specyfiki, działające zwykle tylko na objawy chorobowe. Zapominamy często o profilaktycznym działaniu owoców, warzyw i innych darów natury, które doskonale potrafią poradzić sobie ze wzmocnieniem naszego organizmu. Każda część układu odpornościowego potrzebuje składników odżywczych, które są potrzebne do odnowy, naprawy i obrony przed chorobami. Dlatego odporność zależy od jakości naszej diety (odpowiednia ilość witamin, minerałów, błonnika). W tym okresie warto sięgnąć po preparaty naturalnego pochodzenia, powstałe np. na bazie aloesu, który szczególnie polecany jest dla osób z osłabioną odpornością. Aloes doskonale stymuluje układ odpornościowy. Wyciągi i syropy, które go zawierają, są zalecane przy wyczerpaniu i osłabieniu organizmu, po długotrwałym podawaniu antybiotyków oraz w anemii. Jego stosowanie nie powoduje żadnych efektów ubocznych, ani toksycznych, dzięki czemu jest bezpieczny dla organizmu. Preparaty z aloesem można podawać dzieciom od drugiego roku życia – na zlecenie lekarza.

Terapia aloesem znana jest od tysiącleci. Rozróżnia się aż 180 gatunków tej rośliny, która pochodzi rodem z Afryki i często bywa mylna z agawą. Niestety nie zaliczana jest też do rodziny kaktusów. Podobnie jak one, w sytuacji, gdy roślina ma niedobór wody, wstrzymuje swój rozwój i zaczyna wytwarzać substancję, dzięki której udaje się jej przetrwać okres suszy. To właśnie zawarte w owej substancji związki posiadają najcenniejsze właściwości lecznicze. Aloes zawiera wiele bardzo cennych składników, do których należą m.in.: aminokwasy, wszystkie witaminy z grupy B, witaminy C i A, kwas foliowy, związki mineralne wapnia, potasu, magnezu, fosforu, sodu, cynku, żelaza, manganu, chromu, miedzi, substancje o działaniu przeciwbólowym, przeciwzapalnym i przeciwbakteryjnym. Aloes jest naturalnym antybiotykiem, ale niszczy także wirusy. Doskonale radzi sobie m.in. z grypą, przeziębieniem, wspomaga leczenie zapalenia oskrzeli, zapalenia płuc, opryszczki, zapalenia jelit oraz wątroby. Kwas salicylowy zawarty w soku aloesowym jest składnikiem przeciwbólowym, przeciwzapalnym i przeciwbakteryjnym – podobnie jak aspiryna, jednak nie wywołuje negatywnych skutków ubocznych. Jak wskazują badania, zwiększa on liczbę przeciwciał, które są odpowiedzialne za zwalczanie infekcji. Jego działanie immunostymulujące wykorzystywane jest szczególnie u dzieci, które nie mają jeszcze wykształconych mechanizmów obronnych, oraz u osób starszych, u których mechanizmy te zostały osłabione. Na uwagę zasługuje fakt, że przyjmowanie witamin C i E w połączeniu z sokiem z aloesu powoduje wzrost dostępności tych witamin w organizmie. Co oznacza, że stają się one bardzo łatwo przyswajalne. Sok z aloesu działa wspomagająco na: ścianki żołądka i dwunastnicy, leczenie zaburzeń pracy jelit, brak apetytu, wzdęcia, zaparcia i biegunki, problemy z alergią pokarmową i egzemą atopową, problemy z wątrobą i zaburzeniami przemiany materii, osłabienie odporności i infekcje wirusowe, problemy z grzybicą, zakażenia jamy ustnej, problemy z przesuszoną skórą. Sok z aloesu działa tonizująco na skórę, zaś wyciągi z liści aloesu są składnikami pre-

paratów chroniących skórę przed promieniami słonecznymi, problemy z trądzikiem, artretyzm i reumatoidalne zapalenie stawów oraz przemianę materii.

Na koniec kilka rad na utrzymanie naszego układu immunologicznego w stanie pełnej gotowości do walki z infekcjami:

- Pamiętaj o regularnych posiłkach. To pozwoli organizmowi skupić się na ochronie, a nie magazynowaniu energii na wypadek uczucia głodu.
- Śpij co najmniej 7–8 godzin.
- Pobudzaj krążenie, np. podczas spacerów.
- Zadbaj o odpoczynek. Układ immunologiczny jest sprzężony z naszym układem nerwowym, co oznacza, że stres bardzo obniża odporność organizmu. Warto pamiętać, że walkę ze stresem wspomaga magnez, zawarty np. w orzechach czy gorzkiej czekoladzie.
- Sięgnij po miód, który ma działanie bakteriobójcze.
- Włącz do domowego menu czosnek, który jest prawdziwym zabójcą bakterii, wirusów, grzybów.
- Skręć kaloryfer w sypialni. Niejednokrotnie temperatura jest zbyt wysoko ustawiona. To powoduje, że oddychamy bardzo suchym powietrzem, a błona śluzowa dróg oddechowych, zwłaszcza nosa, tego nie toleruje. Jej wysuszenie zaburza jej główną właściwość ochronną i szybciej nabawimy się np. kataru.
- Warto jest również pamiętać, aby dużo pić – soki, wodę mineralną czy kompoty, gdyż stopień nawodnienia organizmu determinuje sprawność ochronną błony śluzowej nosa i gardła.
- Jeśli chorujesz częściej niż kilka razy w sezonie, koniecznie udaj się do lekarza. Być może potrzebujesz specjalnych preparatów stymulujących odporność. Możemy także przygotować sami w domu mikstury podnoszące odporność, które często przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Warto wspomnieć o syropie czosnkowym. Do przygotowania będą potrzebne: 2 główki czosnku, 2 łyżki miodu naturalnego, sok z 2 cytryn, 2 szklanki letniej, przegotowanej wody. Czosnek po obraniu rozgniatamy starannie i zalewamy 2 szklankami przegotowanej, letniej wody. Dodajemy do tego 2 łyżki miodu, sok z 2 cytryn i dokładnie mieszamy. Naczynie z syropem przykrywamy i zostawiamy na noc. Rano zlewamy przez sitko do ciemnej butelki i zakręcamy. Tak przygotowany syrop przechowujemy w lodówce. Profilaktycznie wypijamy 1 łyżeczkę dziennie, a w razie przeziębienia 1 łyżeczkę 3 razy dziennie.

Sposobów na zachowanie zdrowia jesienią jest wiele. Jednak dopiero ich połączenie i dbanie o siebie pozwoli w pełni cieszyć się nawet chłodną, deszczową porą roku bez żadnej infekcji. Nie poddawajmy się smutnej atmosferze jesiennej szarugi, zadbajmy o siebie i cieszymy się zdrowiem.

Źródła: www.bosamama.pl, www.styl.pl, *Tajemnice medycyny niekonwencjonalnej*; E. Cybulska, Gdynia 1991, *Sekrety medycyny naturalnej*; praca zbiorowa pod red. A. Wasilewskiej.

Numer 12. Głosu Tyczyzna

- ukaże się z datą **22 grudnia 2013 r.**
- termin składania tekstów upływa: **10.12.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyzna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Urząd Miejski w Tycynie, pok. 24.**

Strażak radzi

Temperatura spada, przed nami kolejna zima. Zaczynamy ogrzewać nasze mieszkania i domy. Ważne jednak, by robić to w sposób bezpieczny. Dlatego też w imieniu wszystkich strażaków **zwracam się z apelem** do mieszkańców, by w tym okresie wzmogli **czujność i wykazali rozwagę przy eksploatacji urządzeń ogrzewczo-kominowych**, mogących być przyczyną powstania pożaru bądź zadymienia. Pamiętajmy - przyczyny pożarów od lat są takie same.

Zimą w piecach, oprócz węgla i drzewa, spalane są też różnego rodzaju materiały zbędne i nieprzydatne. Są to odpady, często tworzywa sztuczne, a nawet wyroby gumowe. Spalanie ich w paleniskach domowych skutkuje zwiększeniem ilości wydzielanego dymu. Większa ilość spalanego materiału, to więcej wydzielających się substancji smolistych wewnątrz komina w postaci sadzy bądź mokrych plam w kolorze brązowym. Substancje te wielokrotnie prowadziły do powstania pożaru. Niejednokrotnie poszkodowani, którzy doświadczyli tego twierdzili, że nie mieli świadomości, że w ich kominie może dojść do zapalenia się sadzy. Często nie wiedzieli bądź zapominali o okresowym **czyszczeniu przewodów kominowych: dymowych, spalinowych i wentylacyjnych**. Czyszczenia przewodów kominowych w domach jednorodzinnych możemy wykonywać sami - we własnym zakresie - pod warunkiem posiadania odpowiedniej wiedzy i właściwych narzędzi. Pamiętajmy jednak, że szczególnie zimą dachy są śliskie, często pokryte śniegiem. Dlatego lepiej skorzystać z pomocy fachowca (kominiarza).

Zaniechanie czyszczenia przewodu dymowego może doprowadzić do osadzania się na wewnętrznych ściankach komina dużej ilości sadzy, która ze względu na swój skład (praktycznie czysty węgiel) może się zapalić. **Pożar w kominie powoduje wzrost temperatury od 800 do 1200°C**. Wtedy żar w kominie dzieli od pomieszczeń jedynie cienka ścianka z cegły, z której komin jest zbudowany!

Nie bagatelizujmy też szczelności przewodów kominowych. Podczas procesów spalania powstaje szereg szkodliwych dla organizmu związków chemicznych. Wśród nich najbardziej trującym jest bezbarwny i bezzapachowy tlenek węgla - CO - zwany czadem. Namawiam do zakupu i instalacji **czujnika tlenku węgla**, urządzenie jest niedrogie (koszt od 60-120 zł) a może uratować życie.

Jak działa czujnik tlenku węgla?

Tlenek węgla powstaje podczas niepełnego spalania zarówno organicznych jak i nieorganicznych substancji. Zadaniem czujnika jest wykrywanie stężenia tlenku węgla w otaczającym nas powietrzu i alarmowanie o tym poprzez uruchomienie sygnału dźwiękowego.

Miejmy świadomość, że jeżeli przewody kominowe nie będą spełniały wymagań budowlanych i eksploatacyjnych, to na skutek działania wysokiej temperatury, braku okresowej kontroli, złych warunków atmosferycznych może dojść do powstania nieszczel-

ności, zakłócenia ciągu powietrza w przewodzie kominowym, i w efekcie przedostania się toksycznych gazów do pomieszczeń, w których przebywamy. O nieszczelności nie trudno.

Pamiętajmy!

Użytkowanie niesprawnych urządzeń grzewczo-kominowych, stosowanie nieodpowiedniego opału lub niewłaściwe prowadzenie procesu palenia przy niewłaściwej wentylacji z małą ilością dostarczanego powietrza, przyczynia się do powstania zagrożenia dla osób przebywających w mieszkaniu i jego najbliższym otoczeniu. Ponadto jest to naruszenie wymagań zawartych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, za które grożą kary. Myślę jednak, że bardziej istotną sprawą są duże straty materialne właścicieli, czasem nawet z utratą dorobku całego życia. I jeszcze uwaga praktyczna - **gdy się zdarzy, że zapalą się sadze, najlepiej wezwać straż pożarną.**

Starajmy się wyciągać właściwe wnioski z pożarów, które dotknęły kogoś z naszych bliskich czy też sąsiadów. Zadbajmy o bezpieczeństwo swoje i swojej rodziny, ponieważ od stosowania się do powyższych rad może zależeć nasze zdrowie i życie, a także zdrowie i życie innych osób. Czasami wystarczy tylko odrobina przeczności.

Od Redakcji: W tym oraz kolejnych numerach GT nasi czytelnicy będą mogli skorzystać z rad **dh Wacława Stańka** na temat bezpieczeństwa. Pan Wacław od dwóch lat jest naczelnikiem OSP w Tyczynie, ale w straży działa już od 23 lat. Nasza Redakcja bardzo dziękuje komendantowi za ciekawą inicjatywę. (A.K.)

Podkarpacki Ośrodek Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

zaprasza osoby pokrzywdzone przestępstwem
oraz członków ich rodzin do

BIUR BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH I PSYCHOLOGICZNYCH:

Tyczyn: Urząd Miejski, ul. Rynek 18

Porady prawne:

Dwa ostatnie czwartki miesiąca: godz. 12.00-18.00

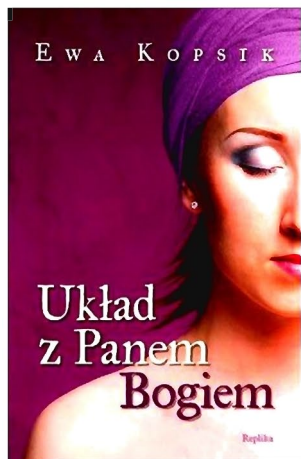
Porady psychologiczne:

Ostatni piątek miesiąca: godz. 14.00-18.00

Udzielamy poufnych, bezstronnych, aktualnych i rzetelnych porad porad prawnych i psychologicznych w zakresie związanym z pomocą osobom poszkodowanym przestępstwem (bez względu na jego rodzaj). Poradnictwo świadczone jest przez doświadczonych prawników i psychoterapeutów. **Projekt współfinansowany ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.**

Półka z książkami

Bohaterką powieści **Ewy Kopsik „Układ z Panem Bogiem”** jest Krystyna - bardzo zdolna malarka, artystka, miłośniczka wszystkiego co piękne, estetyczne i idealne. Kobieta jest żoną człowieka, który bardzo liczy się ze zdaniem własnej matki. Bohaterka nie jest szczęśliwa w tym związku, dlatego ucieka w świat, który sama stworzyła we własnej wyobraźni. Ten świat jest idealny, pełen artystycznych uniesień.

W jej wyobraźni powstało także perfekcyjne dziecko. Krystyna chyba jeszcze nie wie, że w życiu są rzeczy, których zaplanować się nie da. W świecie realnym bohaterka powieści ma córeczkę - **Kamilkę**. Dziewczynka jednak zupełnie różni się od tej, którą Krystyna sobie wymarzyła. Brak zrozumienia, sprzeczki, chore dziecko, to problemy, z którymi bohaterka nie potrafi sobie poradzić. Dodatkowo pojawia się coraz większa niechęć, skierowana do własnej córki. „Krystyna widziała Kamilkę z przerażającym realizmem, jak nieudane dzieło malarskie. Niestety, nie mogła przykryć jej prześcieradłem, jak to zwykle robiła w przypadku wiejskich obrazów. Wstydziła się za nią, jak za nieudany produkt, chybiony projekt, w którym pokładała wielkie nadzieje”. Czy wydarzy się coś, co pozwoli jej przełamać własne uprzedzenia i sprawi, że dostrzeże w swoim życiu także blaski i jaśniejsze strony? Czy uda jej się uporządkować własne problemy? Zachęcam do sięgnięcia po tę lekturę.

Ewa Kopsik nie tworzy łatwych historii. Każde słowo, każde zdanie jest wyważone i dokładnie przemyślane. Pełno tu celnych metafor i ciekawych porównań. Gorąco polecam „Układ z Panem Bogiem”, bo to powieść, która porusza i wzrusza, czasami jednak bardzo irytuje. Zachęcam, bo książka naprawdę warta jest przeczytania, zmusza do zastanowienia się nad tym, co w naszym życiu jest tak naprawdę ważne.

O „Układzie z Panem Bogiem” Ewy Kopsik rozmawialiśmy podczas spotkania w Dyskusyjnym Klubie Książki. Po jej przeczytaniu wspólnie doszliśmy do wniosku, że gra pozorów i udawanie są najgorszą rzeczą jaką człowiek może sobie sam zafundować.

Życie jest piękne pod warunkiem, że zaakceptujemy wszystko to, co ono ze sobą niesie. Nie warto się złościć - w szczególności na swoich bliskich, bo jeśli się zastanowimy, to może się okazać, że my też nie jesteśmy bez winy.

Poleca: **ALICJA KUSTRA**

Impresje poetyckie

Impresja jesienna

To było w dniu
kiedy klucz żurawi ciągnął z krzykiem na Południe –
prosto w słońce
w odwiecznie zakodowanym kierunku.

My
więźniowie Ziemi
zabiegający o tak krótkie na niej trwanie
przymuszeni za miedziaki –

naginamy ciała
ćwiczymy umysły
wchodzimy w związki
taszczymy dobra
wyrzucamy śmieci

I jeszcze nie wiemy
że szum ulicy to nasz klangor ku wolności

Zachód słońca w Rymanowie

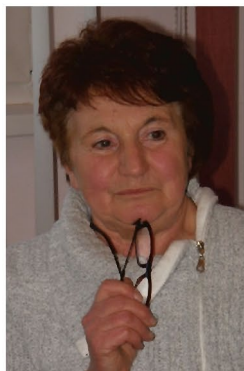
pamięci Sebastiana

Co tam jest za górą
czy można zgłębić dno rzeki
zarzucić pętlę na gasnące słońce

Błysnąć i spadać jak meteor
mieć ciągle metę przed sobą
nowe pomysły rodzić w biegu
z młodością iść w jednym szeregu

Wiatr zgasił płomień
spadła poprzeczka bólu
czy to ból kamienia
czy dźwięk Twojego imienia

Jeszcze ścieżki nie wiedzą
jeszcze echo nie wróciło słowem
na zawsze Ci daruję
zachody słońca w Rymanowie

HALINA KUREK – z wykształcenia polonistka, poetka, animatorka kultury. Swoje wiersze publikowała m.in. w: „Nadwiśloczu”, „Radostowej”, „Okolicy Poetów” oraz „Croscenie”. Zdobywczyni wielu nagród i wyróżnień w ogólnopolskich konkursach poetyckich. W 2009 r. otrzymała **Złote Pióro** za tomik *Na wielkim dniu*. Jest członkiem Klubu Literackiego Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie oraz członkiem Związku Literatów Polskich. Opublikowała pięć tomów poetyckich: *Progi*, *Miejsca na własność*, *Na wielkim dniu*, *Bawełniany motyl* oraz *Decoracje i jedwabie*.

Prezentuje: **ADAM JANIEC**

3.12 - Międzynarodowy Dzień Niepełnosprawnych.

5.12 - Międzynarodowy Dzień Wolontariusza.

6.12.1953 r. - Zmarł **Konstanty Ildefons Gałczyński** (ur. 1905 r.), poeta, najbardziej znany z serii humoresek *Teatrzyk Zielona Gęś*.

9.12.2008 r. - Zmarł **Władysław Ślesicki** (ur. 1927 r.), reżyser znanego filmu *W pustyni i w puszczy* z 1973 r. oraz serialu telewizyjnego o tym samym tytule.

10.12 - Dzień Praw Człowieka.

10.12.1948 r. - Uchwalenie przez ONZ Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

11.12.1918 r. - Urodził się **Aleksander Solżenicyn** (zm. 2008 r.), rosyjski pisarz, więzień łagrów, zesłaniec, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1970 r., autor m.in. *Archipelagu GULAG*.

18.12.1968 r. - Zmarł w Krakowie **Stanisław Pigoń** (ur. w 1885 r.), filolog, historyk literatury, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

20.12.1963 r. - Zmarł **Gustaw Morcinek**, prozaik, publicysta, działacz społeczny związany ze Śląskiem, autor wielu książek dla dzieci i młodzieży o tematyce górniczej, m.in. powieści pt. *Łysek z pokładu Idy*.

20.12.1968 r. - Zmarł **John Steinbeck** (ur. 1902 r.), amerykański pisarz, reportażysta, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1962 r., autor *Myszy i ludzi*, *Na wschód od Edenu*.

24.12.1798 r. - Urodził się **Adam Mickiewicz** (zm. 1855 r.), poeta, twórca polskiego romantyzmu, autor m.in. dramatu *Dziady* oraz epepei narodowej *Pan Tadeusz*.

24.12.1938 r. - Urodziła się **Ewa Ostrowska** (zm. 2012 r.), prozaik, dziennikarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Długa lekcja*, *Bociany zawsze wracają do gniazd*, *Zabić ptaka*.

1898 r. - Odkrycie dwóch nowych pierwiastków promieniotwórczych, radu i polonu, przez **Marię Skłodowską - Curie**

oraz **Piotra Curie**, którzy zostali za to odkrycie uhonorowani Nagrodą Nobla w dziedzinie fizyki w 1903 r.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie zaprasza na kolejne spotkanie w ramach DKK.

28.11.2013 r., godz. 17.00.

Tym razem porozmawiamy o książce **Ewy Stachnik** pt. **Katarzyna Wielka**

Księżniczka **Katarzyna** przybywa na życzenie **carycy Elżbiety** do Pałacu Zimowego. Zostaje przedstawiona jako kandydatka na żonę następcy rosyjskiego tronu - Piotra. Niestety, ten wybór nie wszystkim się podoba. Katarzyna, aby przetrwać w nieprzyjaznym dla siebie otoczeniu, musi przyswoić sobie reguły pałacowej gry i pamiętać o tym, że ludzie z jej otoczenia zawsze oszukują.

Główny Inspektor Sanitarny
oraz

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

OSTRZEGAJĄ

przed spożywaniem alkoholu niewiadomego pochodzenia oraz nieprzeznaczonego do spożycia dla ludzi.

Warto wiedzieć, że: 4-15 ml (1/2 kieliszka do wódki) alkoholu metylowego uszkadza nerw wzrokowy, a 30 ml alkoholu metylowego to dawka śmiertelna.

Gdzie najczęściej występuje metanol:

- w alkoholu niewiadomego pochodzenia,
- w płynach do spryskiwaczy, w denaturacie,
- w odmrażaczach do szyb, w rozpuszczalnikach.

Objawy zatrucia alkoholem metylo-

wego są takie same jak po wypiciu alkoholu spożywczego, następnie pojawiają się:

- bóle i zawroty głowy, przyspieszony oddech, nudności, wymioty,
- silne bóle brzucha, światłowstręt i inne zaburzenia widzenia, przyspieszone bicie serca,
- senność, śpiączka i głębokie zaburzenia świadomości (utrata przytomności bez możliwości do budzenia zatrutego).

Pierwsza pomoc:

- wezwać pogotowie ratunkowe,
- jeśli zatruty jest przytomny: wywołać u niego wymioty, podać do picia 1/2 szklanki bezpiecznego 40% alkoholu etylowego (wódki), jeśli nie ma wódki, to podać łyżkę sody oczyszczonej lub proszku do pieczenia rozpuszczonych w 1/2 szklanki wody.

W przypadku wystąpienia powyższych objawów, należy niezwłocznie udać się do najbliższego szpitala lub wezwać pomoc.

Oprac. na podst. informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie

WIESŁAW KISIEL

Otwarty Puchar Europy Kong Sao

W dniach 26 - 27.10.2013 r. w Mikołowie (na Śląsku) odbył się międzynarodowy turniej różnych odmian sztuk i sportów walki o rodowodzie azjatyckim. W zawodach dwudniowych wzięło udział około 260 zawodników z pięciu państw Europy Środkowej: Ukrainy, Słowacji, Węgier, Czech oraz z kilkunastu klubów z Polski.

Klub Sportowy Ju-jitsu Karate z Rzeszowa wytonił okazałą reprezentację czołowych zawodników sekcji z **Tyczyna** i **Rzeszowa**, aby godnie reprezentować barwy naszego podkarpackiego regionu. Pierwszy dzień zawodów dał nam **dwa złote medale**. Jeden wywalczyła bardzo skromna juniorka **Magdalena Skotnicka z Tyczyna** (w konkurencji indywidualnej kata z bronią), a drugi - zespół młodych senierek z Rzeszowa (w konkurencji synchron kata).

Madzia w ładnym stylu przeszła eliminacje i z kilkunastoosobowej grupy zdołała zakwalifikować się do półfinału. Duża koncentracja i dobry występ w półfina-

presji wysokich czarnych pasów, w konkurencji z seniorami poradziły sobie znakomicie.

Pomysł, aby wystawić tak młody zespół w synchron kata seniorów, wyszedł od trenera **Wiesława Kisiele** kilka tygodni przed zawodami. Okazało się to *strzałem w dziesiątkę*. Czasami taki eksperyment daje pożądane efekty.

Drugi dzień zawodów przyniósł również wiele miłych niespodzianek. W tym dniu startowali głównie seniorzy w walkach semi oraz tzw. mix kumite, tzn. połączenia walki w stójce i w parterze. Nasi czołowi seniorzy jak zwykle dzielnie bronili honoru podkarpackiego klubu, walcząc w kolejnych starciach aż do finałów włącznie, które zakończyły się zdobyciem trzech cennych pozycji medalowych - dwóch pierwszych miejsc i jednego drugiego. **Dawid Kisiel** z Rzeszowa w kategorii 80 kg nie dał szans swoim rywalom, a walkę finałową rozstrzygnął przed czasem wynikiem aż 5:0, wywalcza-

Nasze zawodniczki na drugim stopniu podium. Obok drużyny ze Słowacji i Ukrainy

Na pierwszym miejscu Mirek Kocur, z lewej - zawodnik gospodarzy, z prawej - reprezentant Ukrainy

le dał jej awans do ścisłego finału. W finale zdeklasowała swoje rywalki z Węgier, Słowacji i Ukrainy. Jest to jej pierwszy złoty medal w indywidualnych międzynarodowych zmaganiach w siedmioletniej, ciężkiej karierze zawodniczej. Oprócz złotego medalu Magda, w konkurencji drużynowej synchron kata juniorów, w zespole z koleżankami klubowymi **Martyną Krzanowską** i **Marią Zegar** uplasowała się na drugim miejscu między zespołami ze Słowacji i Ukrainy.

Drugi złoty krążek w pięknym stylu udało się wywalczyć w konkurencji drużynowej synchron kata seniorów naszej najmłodszej drużynie dziewcząt, w grupie doświadczonych zespołów seniorskich z Ukrainy, Węgier, Polski i Słowacji. Zespół z klubu rzeszowskiego w składzie: **Katarzyna Lisowicz**, **Kinga Salwa** i **Natalia Południak** zdeklasował w finale dużo bardziej doświadczone zespoły męskie ze Słowacji i Konina. Widząc wcześniej rywali, po cichu marzyliśmy o pozycji medalowej, ale pierwsza pozycja była raczej w sferze górnolotnych marzeń.

Nasze *złotka* zdały egzamin z ogromnych emocji wzorowo, nie dały się męskiej dominacji i mimo dużej

jąc swoje kolejne złoto w imprezie międzynarodowej. Podobnie piękną postawę zaprezentował młody, debiutujący w tym roku, senior **Miroslaw Kocur z Tyczyna**. Mirek po dwóch wygranych walkach z zawodnikami z Ukrainy i Węgier w finale zmierzył się z faworytem gospodarzy, który przegrał mimo ogromnego wsparcia sędziów i publiczności swojego klubu. Dzięki temu Mirek został zwycięzcą w kategorii 65 kg. Srebrny medal w kategorii 60 kg przypadł **Dominikowi Gniewkowi**, który w finale niestety uległ swojemu bardziej doświadczonemu przeciwnikowi.

Od Redakcji: Serdecznie gratulujemy zawodnikom z Tyczyna i Rzeszowa tak wysokich miejsc w międzynarodowych zawodach. Są one efektem ciężkiej pracy zawodników i ich trenerów, ale mówiąc słowami Tadeusza Kotarbińskiego: **Do tego by się dobrze działo, potrzebne są młode ręce i stare głowy.**

Jeszcze raz serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów.

HALINA KIELICH

Zmagania licealistów

W październiku uczniowie Zespołu Szkół w Tyczynie zainaugurowali sportową rywalizację kolejnymi **XXIII już Szkolnymi Biegami Przełajowymi**. Na początku miesiąca, przy pięknej i słonecznej pogodzie, alejkami parkowymi przemierzali swoje trasy biegowe dziewczęta i chłopcy. Najwięcej sił na finiszu zachowali zwycięzcy w poszczególnych kategoriach. Oto wyniki:

dziewczęta

1. Katarzyna Hubka
2. Katarzyna Kocur
3. Natalia Janik

chłopcy

1. Bartosz Kopaczyński
2. Adrian Michałek
3. Kamil Szostek

Wszyscy uczestnicy rozgrywek sportowych rozpoczęli też zdobywanie punktów w ogólnoszkolnej rywalizacji o miano **NAJLEPSZEGO SPORTOWCA ZESPOŁU SZKOŁ W TYCZYNI** w kategorii dziewcząt i chłopców. Zwycięzcy otrzymają piękne puchary, których fundatorem jest Podkarpacki Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie. Warto zatem próbować swoich sił w wielu dyscyplinach, do tego zachęcam i życzę powodzenia.

7.10.2013 r. Kamień Podlesie.

4-osobowa reprezentacja (**B. Kopaczyński, A. Michałek, K. Szostek, P. Skrzat**) w kategorii chłopców wystartowała w powiatowych indywidualnych biegach przełajowych, osiągając całkiem dobre rezultaty.

24.10.2013 r. Dynów.

Nasi szachiści (**L. Szeliga, K. Ćwik, P. Pokrywka, D. Gawron**) zajęli znakomite III miejsce w powiecie rzeszowskim zdobywając indywidualnie brązowe medale.

29.10.2013 r. Ropczyce.

Półfinał wojewódzki w badmintonie chłopców stał na bardzo wysokim poziomie sportowym, większość uczestników to czynni zawodnicy klubów podkarpackich. W tak doborowym gronie nasi debiutanci z klasy Ib – **M. Krzanowski** i **B. Marszał** – spisali się znakomicie awansując ze swojej grupy do ćwierćfinału i ostatecznie uplasowali się na V pozycji. Gratulujemy im sukcesu!

Baterie, miniaturowe „pojemniki” na energię elektryczną, najczęściej zawierają (w mniejszych lub większych ilościach) trujący ołów, kadm, nikiel, rtęć i srebro. Wyrzucone do zwykłego kosza na śmieci trafiają na składowiska odpadów, gdzie ich zewnętrzna powłoczka koroduje, a zawartość przenika do wody i gleby. Ekolodzy twierdzą, że **1 bateria „paluszek” może skazić 1m³ gleby lub zatruć 400 l wody.**

Zużyte baterie można wyrzucić do specjalnych pojemników ustawionych w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, w szkołach podstawowych na terenie gminy Tyczyn i gimnazjum. Mieszkańcy naszej gminy mogą zużyte baterie i akumulatory nieodpłatnie oddać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który mieści się w Błazowej ul. Myśliwska (przy placu sortowni).

ZMIANA GODZIN PRACY

Centrum Dziedzictwa
Kulturowego
i Informacji Turystycznej
w Tyczynie

zaprasza do zwiedzania ekspozycji stałej
oraz wystaw czasowych w nowych godzinach:
poniedziałek 16:00-20:00
wtorek - środa 8:30-16:30
czwartek 8:30-18:00
piątek - sobota 8:30-16:30

PRZYPOMINAMY

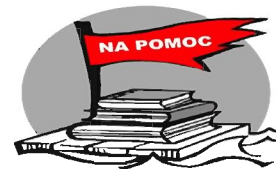
Harmonogram pracy gońca
Urzędu Miejskiego w Tyczynie:

Poniedziałek - Matysówka
Wtorek - Kielnarowa
Środa - Borek Stary
Czwartek - Hermanowa
Piątek, Sobota - Tyczyn

MIEJSKA I GMINNA BIBLIOTEKA
PUBLICZNA W TYCZYNI
ZAPRASZA NA

KIERMASZ STAREJ KSIĄŻKI

Miejsce:
MiGGBP w Tyczynie.
Czas: od 17 października do 30 listopada br. w godzinach pracy biblioteki.
Na kiermaszu możesz kupić:
książki z różnych dziedzin wiedzy zarówno dla dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych za symboliczną kwotę 1,00 zł za 1 egzemplarz.

MiGGBP w Tyczynie
ul. Mickiewicza 1
Tel.: 17 2219410
www.tyczyn-biblioteka.pl

**SERDECZNIE ZAPRASZAMY
MIŁOŚNIKÓW KSIĄŻEK!!!!**

OGŁOSZENIA

Angielski. Tel. 605-990-416

Lokal handlowy do wynajęcia. Tel. (17) 22-19-476

Sprzedam działki w Tyczynie, Osiedle i ul. Leśna, pow. od 12 do 57 arów. Tel. 667-260-442

FIZJO MEDICA

**GABINET
FIZJOTERAPII**

Tyczyn, u. Tycznera 2a
(wejście od ul. Parkowej) **UMOWA**
Tel. (17) 230-22-82 **z NFZ**
791-389-626

Oferujemy zabiegi:

- Kinezyterapia - gimnastyka lecznicza wg metod PNF, McKenzie,
- Masaż leczniczy,
- Fizykoterapia,
- Rehabilitacja środowiskowa.

*Promocyjne ceny
wrzesień - grudzień 2013*

Mieszkania na Osiedlu Pułanek

Mieszkanie 75 m² na pierwszym piętrze, beczynszowe, dwa balkony + piwnica + miejsce parkingowe.

Mieszkanie 40 m², na pierwszym piętrze, beczynszowe + piwnica + miejsce parkingowe.

Do wynajęcia 60 m² na parterze nowego budynku - na działalność usługową.

Tel. 606 709 826 605 049 227

USŁUGI Kserograficzne

W MIEJSKIEJ I GMINNEJ BIBLIOTECE PUBLICZNEJ W TYCZYŃNIE

- ◆ DRUKOWANIE (również w kolorze)
- ◆ SKANOWANIE
- ◆ Kserowanie (tylko dokumentów!!!)

MIGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1,
tel. 17 2219 410

ZAPRASZAMY

od pon do pt w godz. 8.00—18.00
w soboty w godz. 9.00—13.00

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39

szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"

SKLEP „CYGARO” M. ZIELIŃSKI Tyczyn, ul. Rynek 3

KSERO - KOLOR
SKANOWANIE

WYDRUKI USB
BINDOWANIE

LAMINOWANIE

ZEGARKI
BUDZIKI
ANTENY TV

ZEGARY
TUNERY DVB-T
OBUWIE
GUMOWE

BATERIE DO:
ZEGARKÓW,
GLUKOMETRÓW,
CIŚNIENIOMIĘ-
RZY, PILOTÓW

Już otwarte

Tyczyn
ul. Mickiewicza 2
tel: 784 549 833

Wolica Ługowa 13a
39-120 Sędziszów Młp.

tel. 17 745 33 44
kom. 602 133 873
www.hanusia.eu

E-mail: cukiernia@hanusia.eu

Domowe wypieki
TORTY WESELA CHRZCINY KOMUNIE
CIASTA CIASTKA IMPREZY
OKOLICZNOŚCIOWE

GŁOS TYCZYŃNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: Alicja Kustra - redaktor naczelny, Zofia Matys, Agnieszka Gulak, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Janda, Adam Janiec.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. Druk: Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opartywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

11 Listopada w Gminie Tyczyn

30. Rocznicą śmierci ks. Stanisława Bąka

